

OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2011

Sisällysluettelo

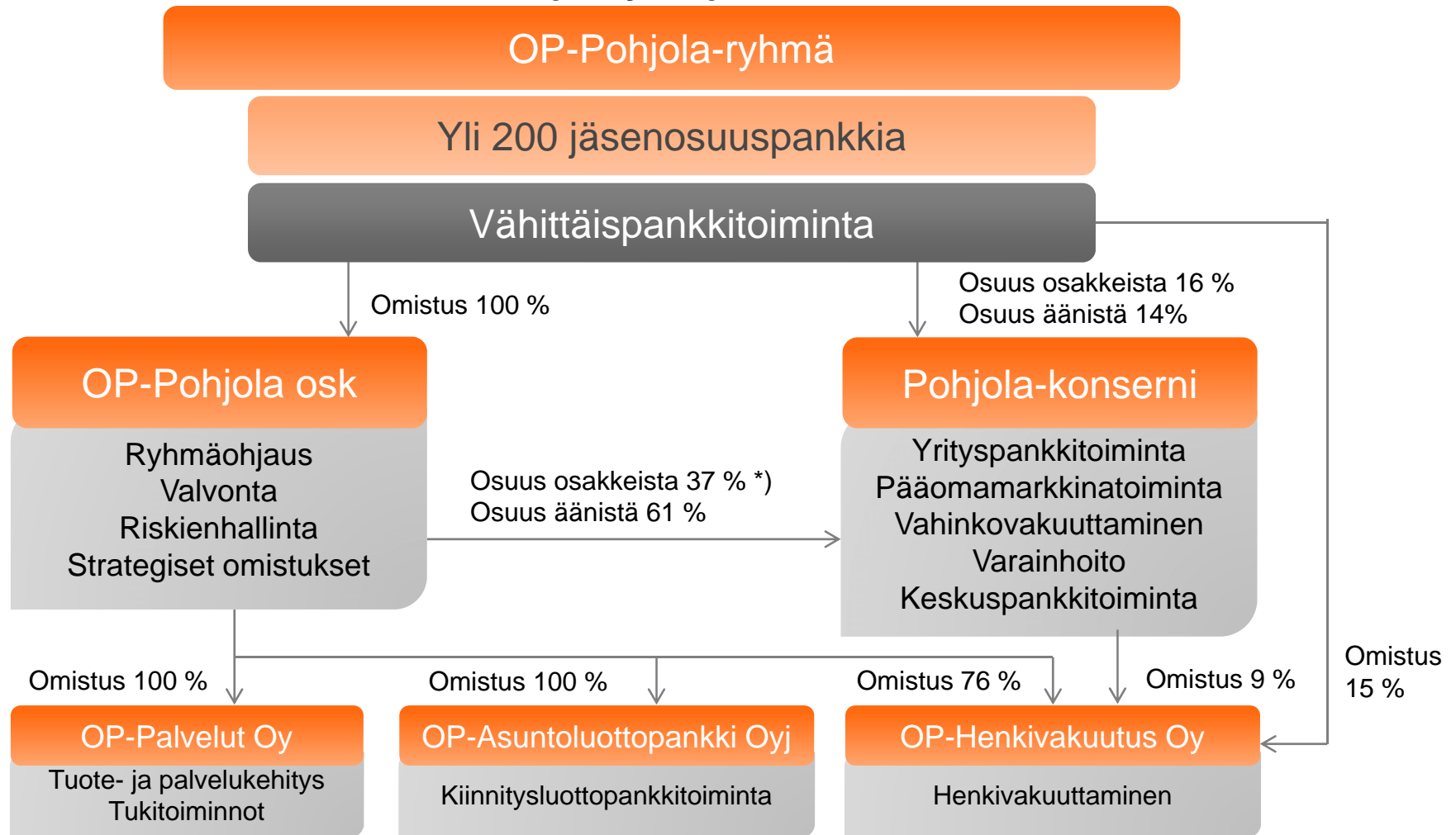
- OP-Pohjola-ryhmä
- Tulos
- Vuosineljännes
- Vakavaraisuus
- Tase
- Luotot ja asiakasvarat
- Asiakkaat ja jäsenet ym
- 5-vuotistarkastelu

Q4

OP-Pohjola-ryhmä

OP-Pohjola-ryhmän rakenne, omistussuhteet ja työnjako

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista.

Fiva valvoo OP-Pohjola-ryhmää konsolidoidusti.

*) sisältää myös OP-Pohjola osk:n tytäryhtiön OP-Henkivakuutus Oy:n 0,26 % omistusosuuden

OP-Pohjola-ryhmän segmenttijako

Pankkitoiminta

- Osuuspankit, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Kotipankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP-Rahastoyhtiö Oy.
- Pohjola-konsernin pankkitoiminta- ja varainhoitosegmentit.
- Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Vahinkovakuutus

- Pohjola Vakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen, A-Vakuutus Oy ja Seesamyhtiöt Baltiassa.

Henkivakuutus

- OP-Henkivakuutus Oy

Muu toiminta

- OP-Pohjola osk, OP-Palvelut Oy ja Pohjolan konsernihallinto.

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja

	1-12/2011	1-12/2010	Muutos, %
Tulos ennen veroja, milj. e	518	575	-9,9
Pankkitoiminta	478	367	30,0
Vahinkovakuutus	8	83	-90,5
Henkivakuutus	10	43	-76,4
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	176	163	8,1
	31.12.2011	31.12.2010	Muutos, %
Omien varojen suhde omien varojen vähimmäismäärään (Rava)	1,80	1,70	0,10 *
Vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla, % Core Tier 1	14,0	12,6	1,4 *
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,47	0,34	0,13 *
Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteiset asiakkaat (1000)	1 299	1 197	8,5

* suhdeluvun muutos

Keskinäinen vastuu, talletussuoja ja sijoittajien turva

- Yhteenliittymälainsäädännön mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä sekä sellaisista luottolaitoksista, rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet.
- Keskusyhteisön jäseniä olivat katsauskauden lopussa OP-Pohjola-ryhmän osuuspankit sekä Pohjola Pankki Oyj, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP-Kotipankki Oyj. OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöt ja OP-Palvelut Oy eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.
- Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisö on oikeutettu ohjaamaan jäsenluottolaitoksia ja sillä on velvollisuus valvoa niiden toimintaa. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti. Keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat laissa säädetyllä tavalla keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.
- OP-Pohjola-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja eli osuuspankkeja, Pohjola Pankki Oyj:tä, Helsingin OP Pankki Oyj:tä sekä OP-Kotipankki Oyj:tä pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Myös sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP-Pohjola-ryhmää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä kokonaisuutena.

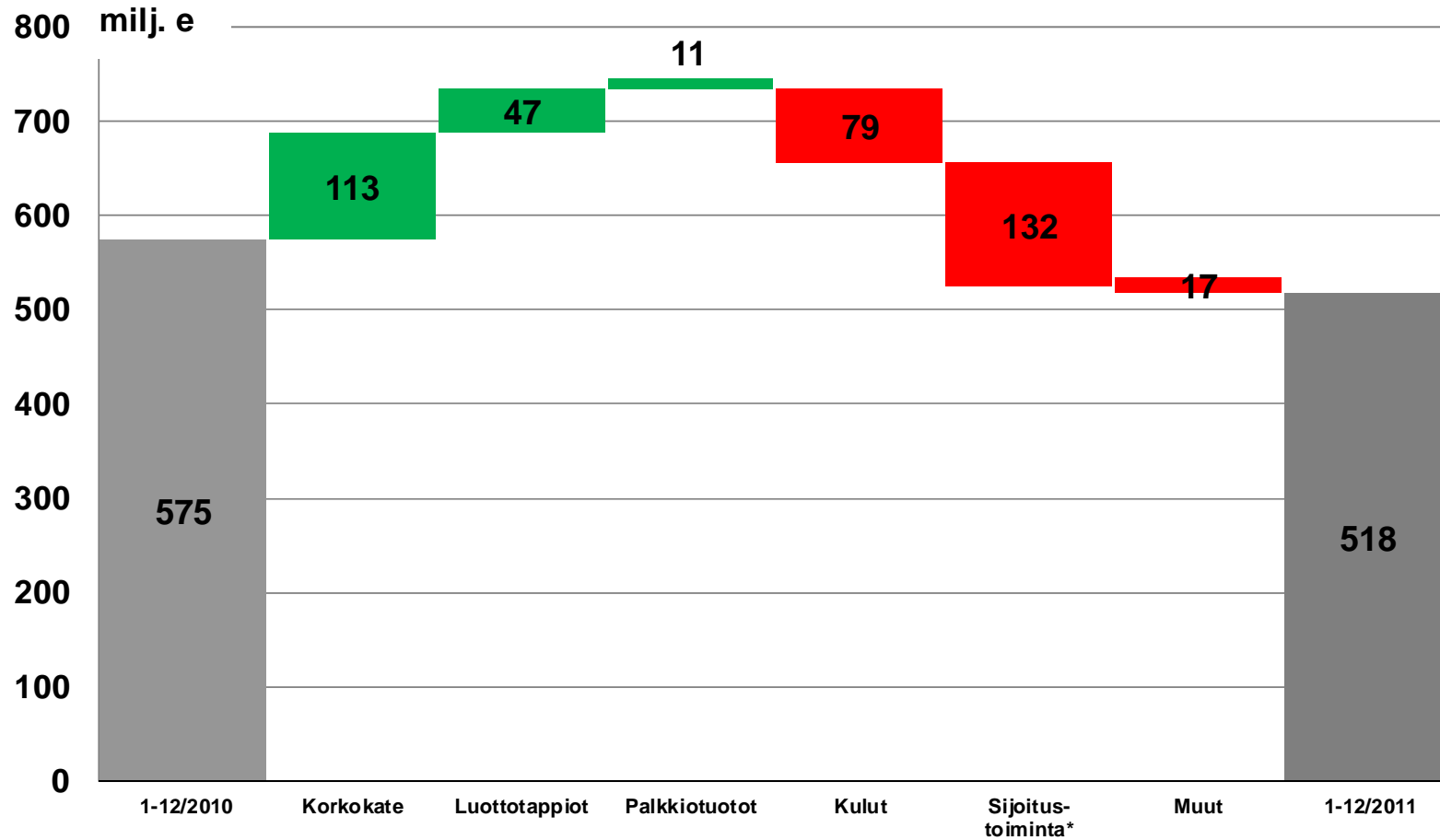

Q4

Tulos

OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja

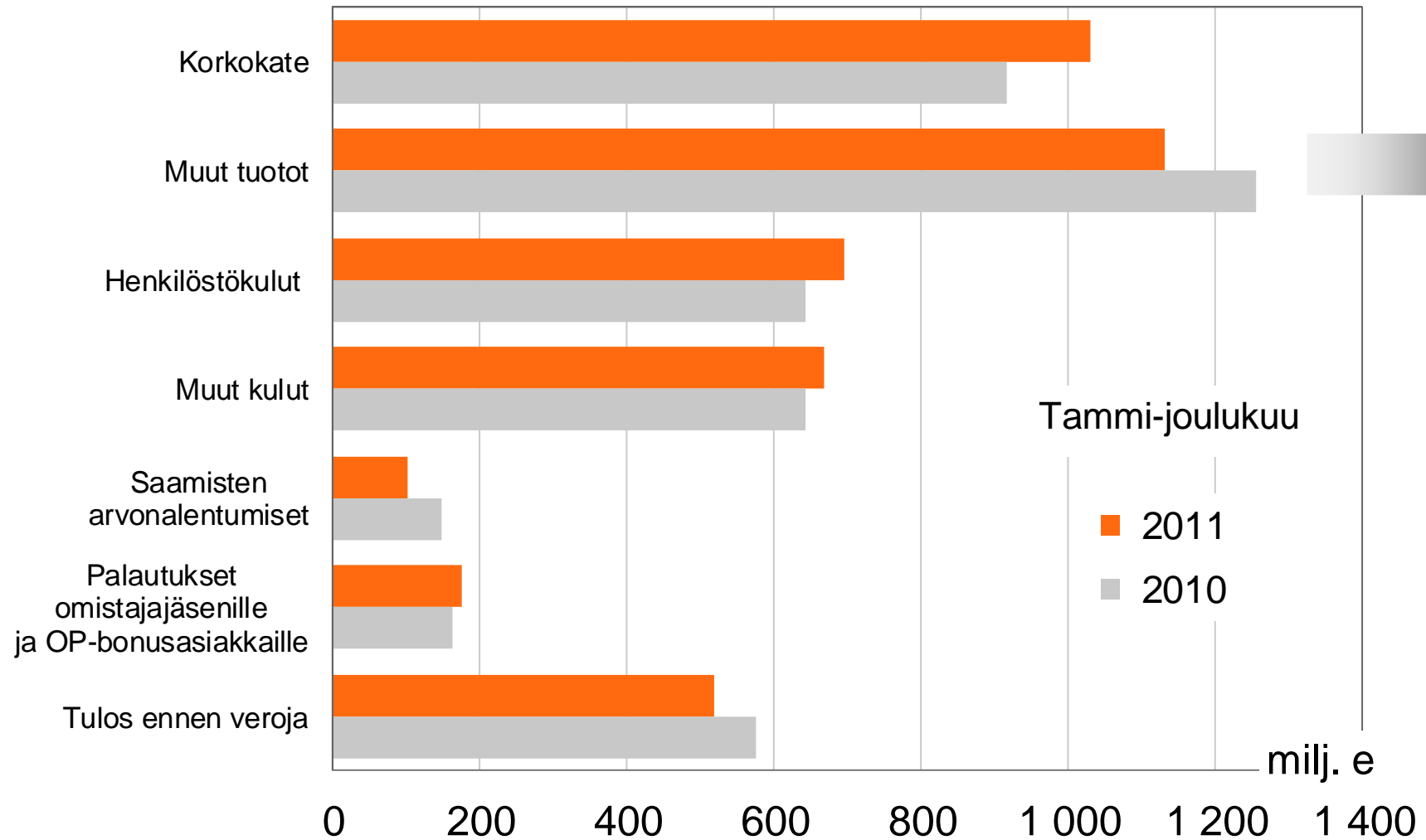

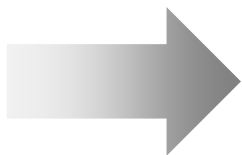
*) Sijoitustoiminta = Henkivak. sij.tuotot (pl. vastuuelkaa suojaavat johdannaiset) + Vahinkovak. sij.tuotot + Sij.toiminnan nettotuotot + Kaupankäynnin nettotuotot

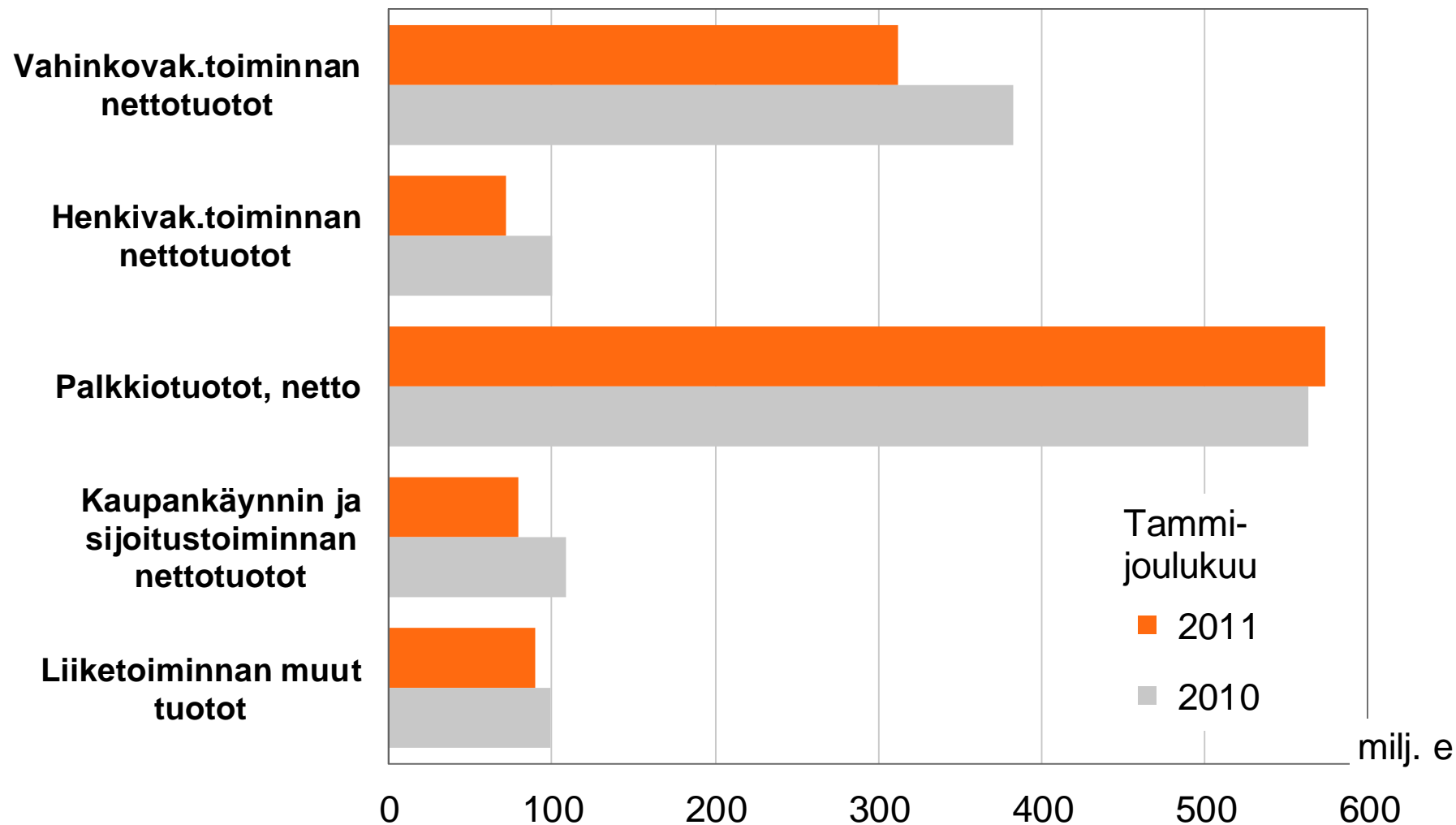
OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelman pääerät

OP-Pohjola-ryhmä Muut tuotot

OP-Pohjola-ryhmä
Tuloslaskelma

Tammi-joulukuu milj. e	2011	2010	Muutos	
			milj. e	%
Korkotuotot	3 294	2 412	882	36,6
Korkokulut	2 264	1 495	769	51,4
Korkokate	1 030	917	113	12,3
Saamisten arvonalentumiset	101	149	-47	-31,7
Korkokate arvonal. jälkeen	928	768	160	20,9
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	312	382	-71	-18,5
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	72	100	-29	-28,7
Palkkiotuotot, netto	574	563	11	1,9
Kaupankäynnin nettotuotot	17	46	-29	-62,6
Sijoitustoiminnan nettotuotot	63	62	0	0,4
Liiketoiminnan muut tuotot	90	99	-10	-9,8
Henkilöstökulut	696	643	53	8,2
Muut hallintokulut	351	319	32	10,0
Liiketoiminnan muut kulut	318	324	-6	-1,8
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	176	163	13	8,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	4	2	2	98,7
Tulos ennen veroja	518	575	-57	-9,9

OP-Pohjola-ryhmä

Segmenttikohtainen tuloslaskelma

Tammi - joulukuu 2011

milj.€	Pankki toiminta	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Elimin. ja muu toiminta	Yhteensä
Korkokate	988	0	0	45	1 032
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	0	321	0	-9	312
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	0	0	87	-16	72
Muut tuotot	721	25	17	-16	747
Tuotot yhteensä	1 708	346	105	4	2 163
Henkilöstökulut	430	125	10	130	696
Muut kulut	533	213	84	-159	671
Kulut yhteensä	964	339	94	-30	1 367
Arvon alentumiset	90	0	0	11	101
Palautukset omistajajäsenille	176	0	0	0	176
Tulos ennen veroja	478	8	10	22	518

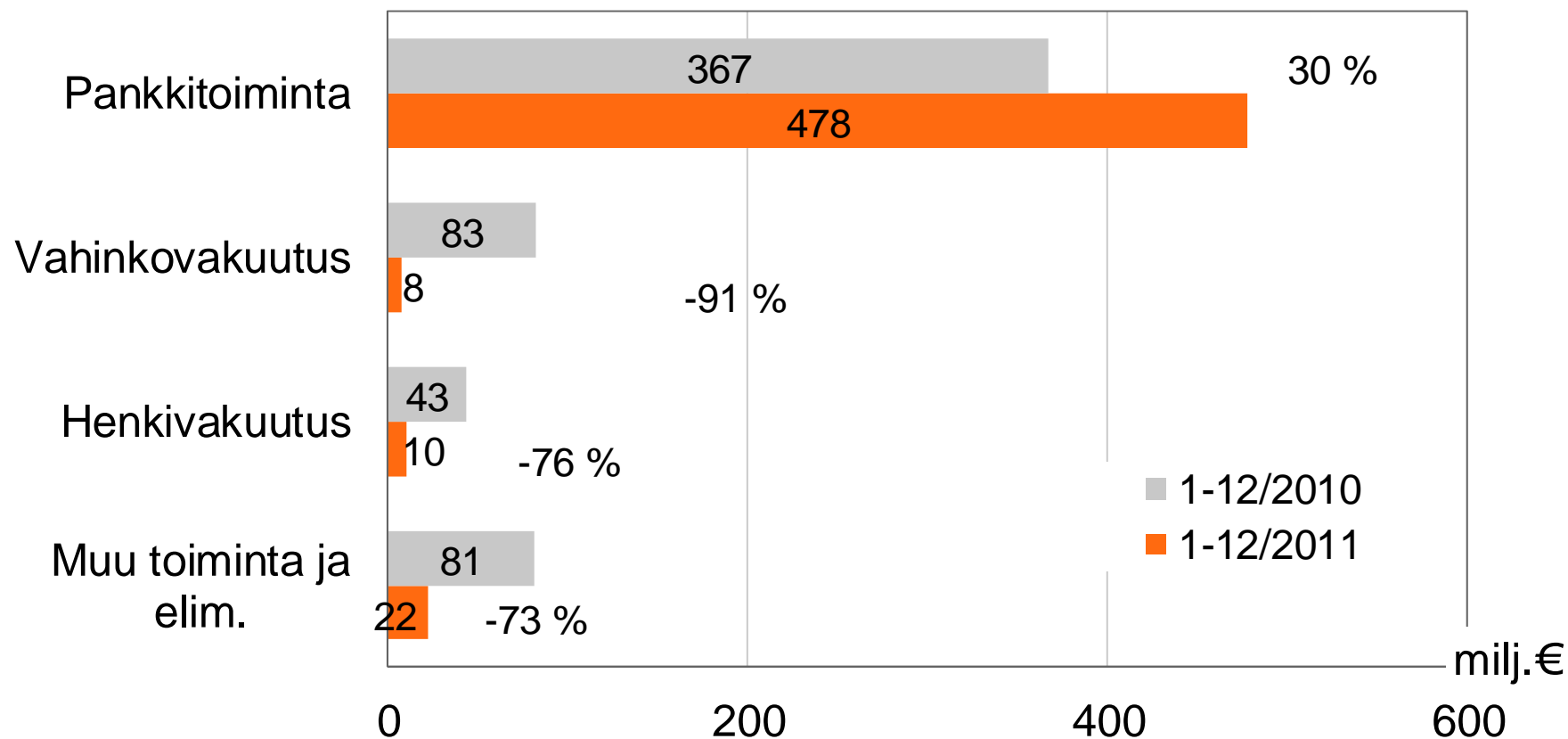
Kulujen suhde tuottoihin, %

56

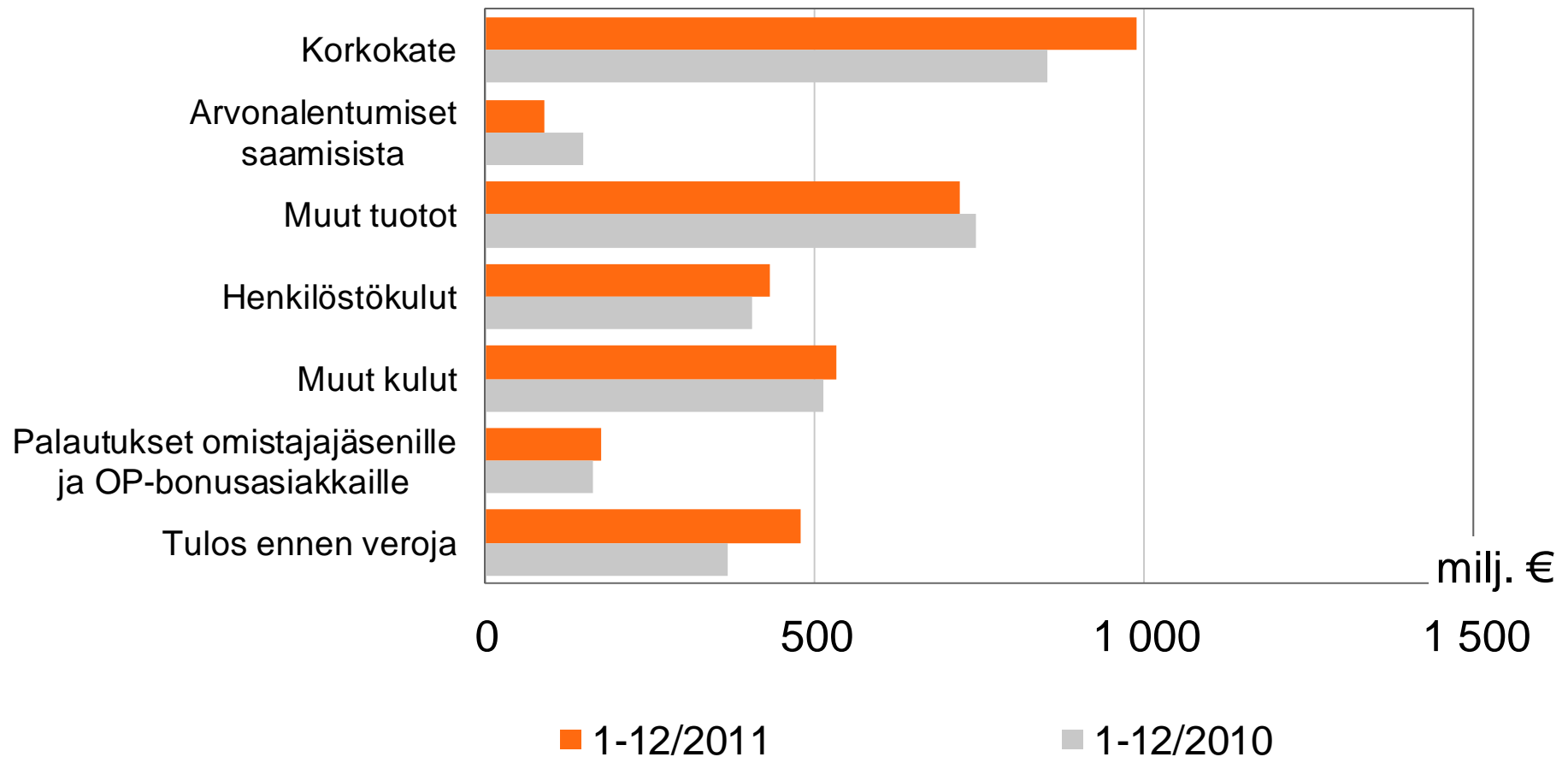
OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja liiketoimintasegmenteittäin

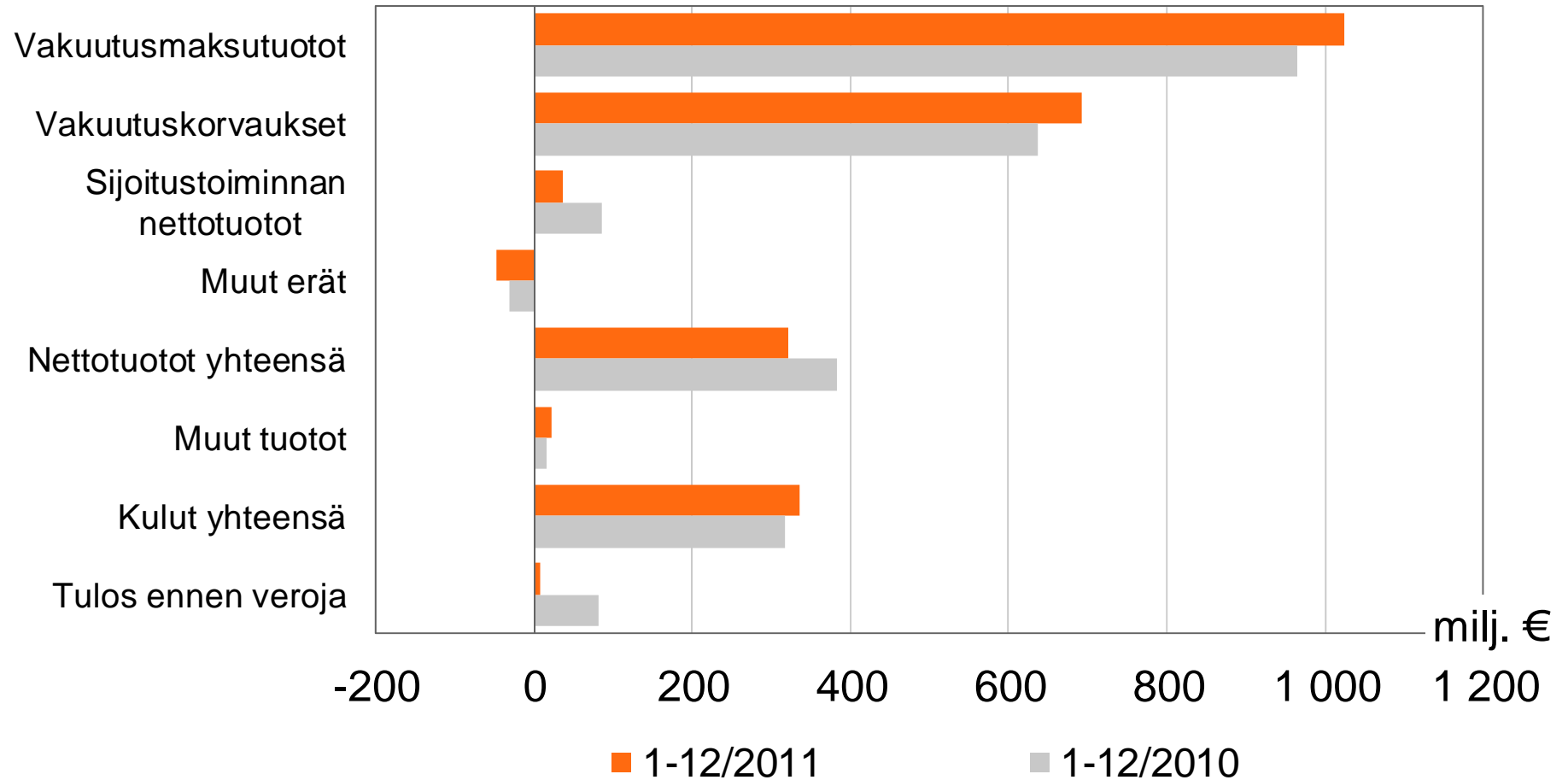
OP-Pohjola-ryhmä

Pankkitoiminta

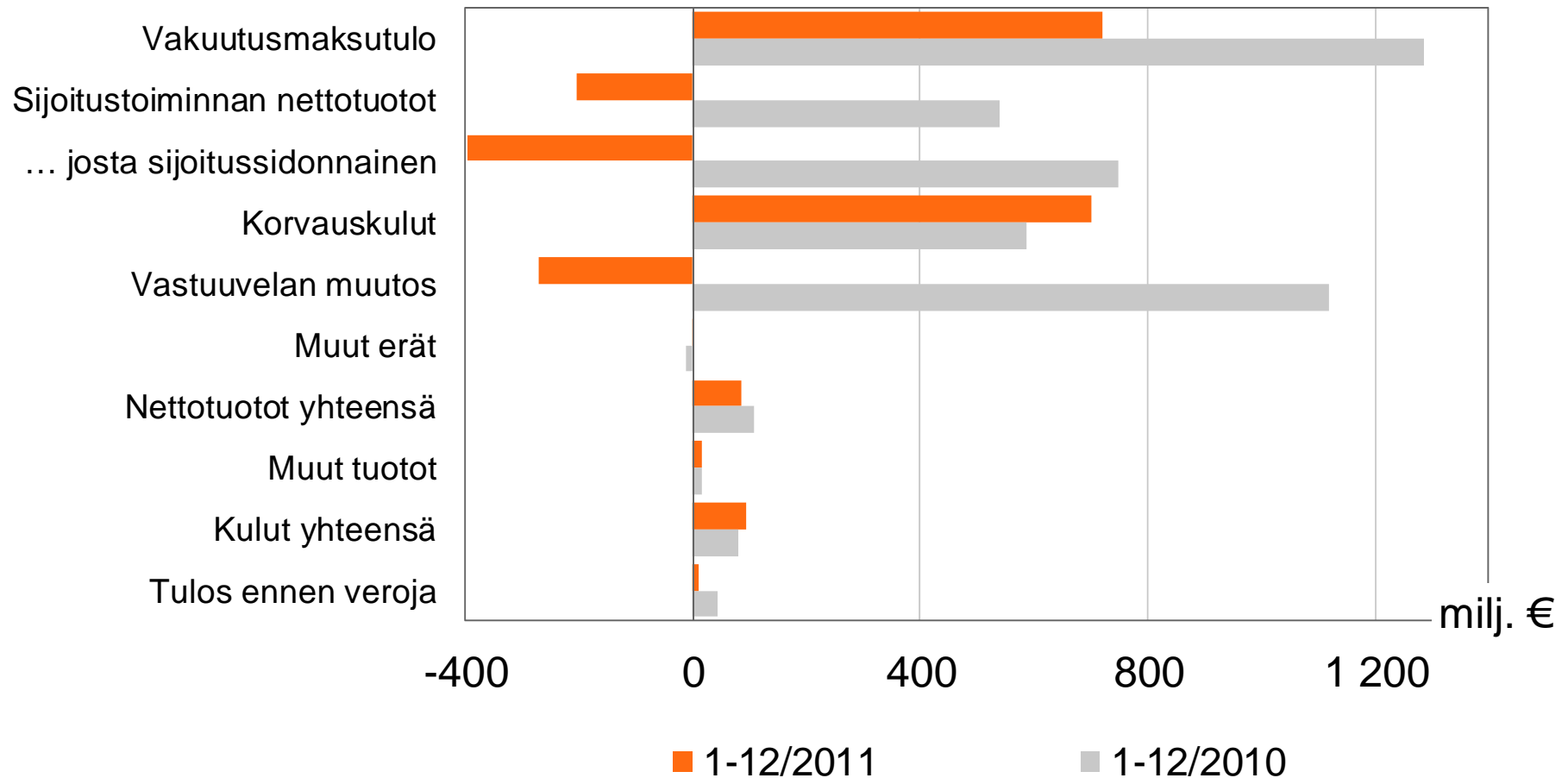
OP-Pohjola-ryhmä

Vahinkovakuutus

OP-Pohjola-ryhmä

Henkivakuutus

Q4

Vuosineljännes

OP-Pohjola-ryhmä

Tuloslaskelman pääerät vuosineljänneksittäin

milj. e	2010				2011			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Korkokate	224	228	226	238	238	255	261	275
Muut tuotot	298	316	315	326	371	330	214	215
Tuotot yhteensä	523	545	541	564	609	585	476	490
Henkilöstökulut	164	171	142	166	178	188	149	181
Muut kulut	153	155	156	179	158	165	154	192
Kulut yhteensä	317	326	298	345	336	352	303	374
Saamisten arvon alentumiset	38	40	31	41	23	31	10	37
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	39	42	41	42	42	47	43	44
Tulos ennen veroja	128	137	172	137	208	155	120	35

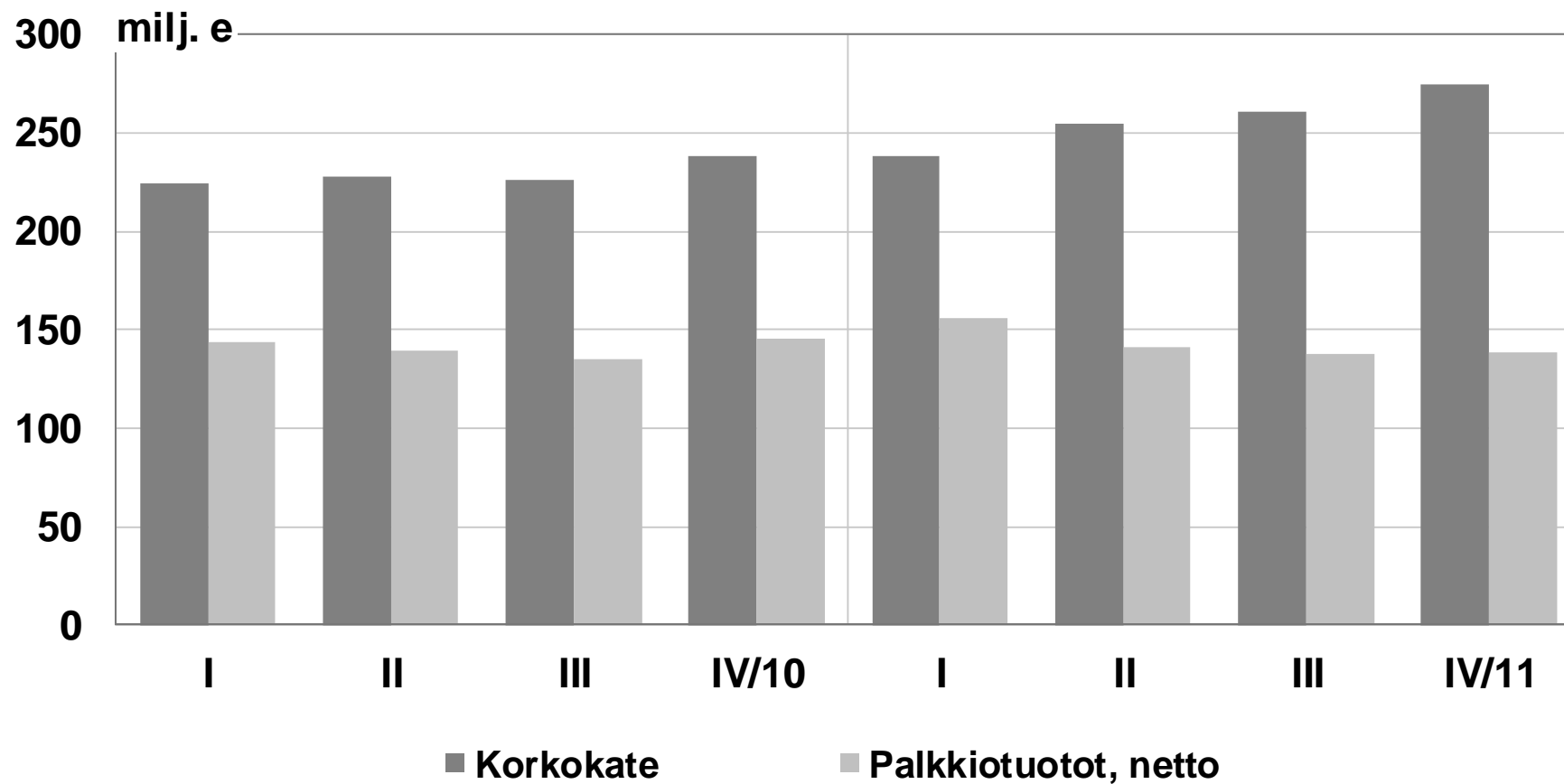
OP-Pohjola-ryhmä
Muut tuotot vuosineljänneksittäin

milj. e	2010				2011			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	78	113	119	73	92	124	75	20
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	14	32	15	39	50	28	0	-6
Palkkiotuotot, netto	143	139	135	146	156	141	138	138
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	37	10	26	37	46	15	-19	38
Muut tuotot	26	23	20	32	27	22	20	25
Yhteensä	298	316	315	326	371	330	214	215

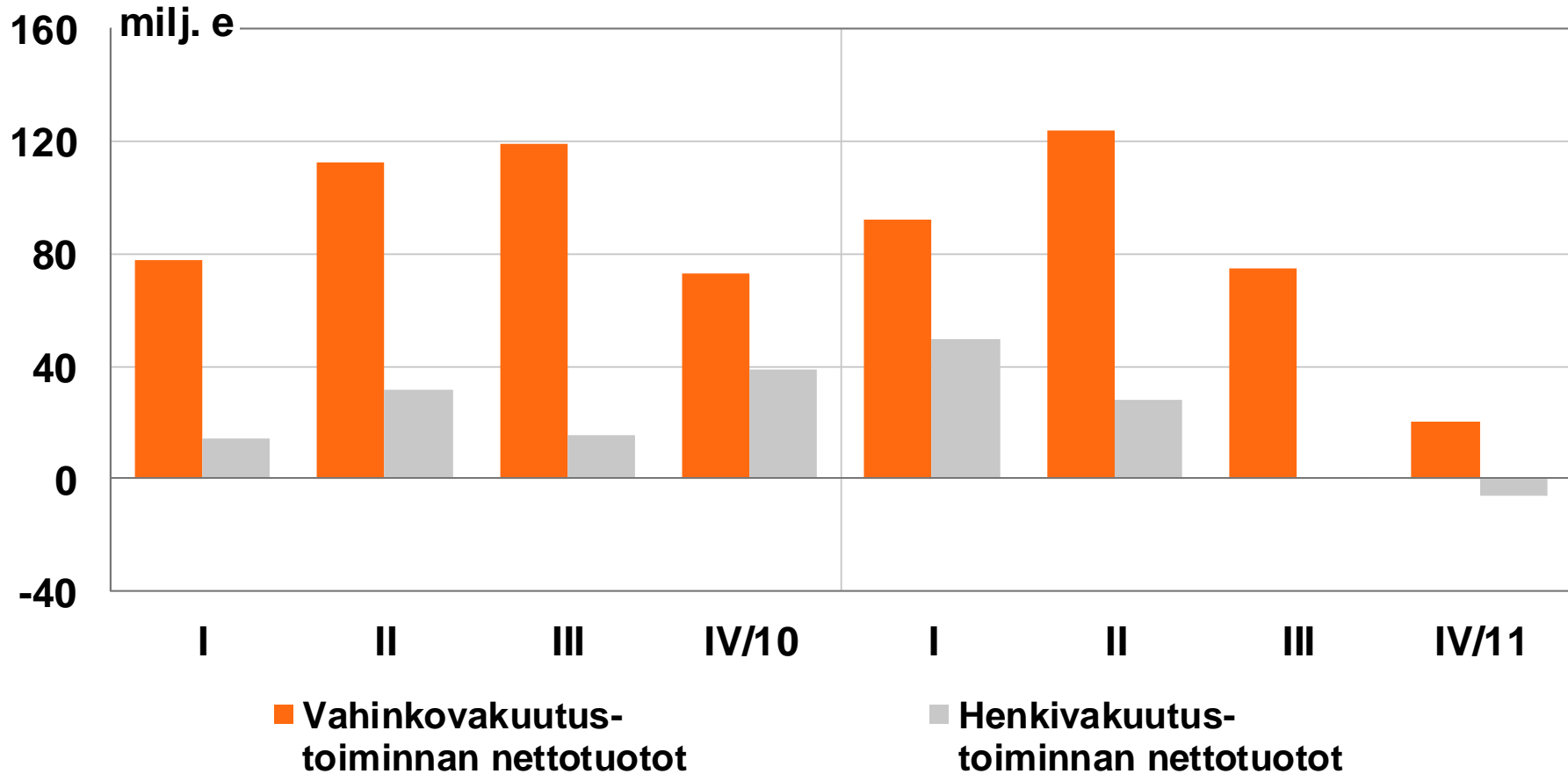
OP-Pohjola-ryhmä

Korkokate ja palkkiotuotot, netto vuosineljänneksittäin

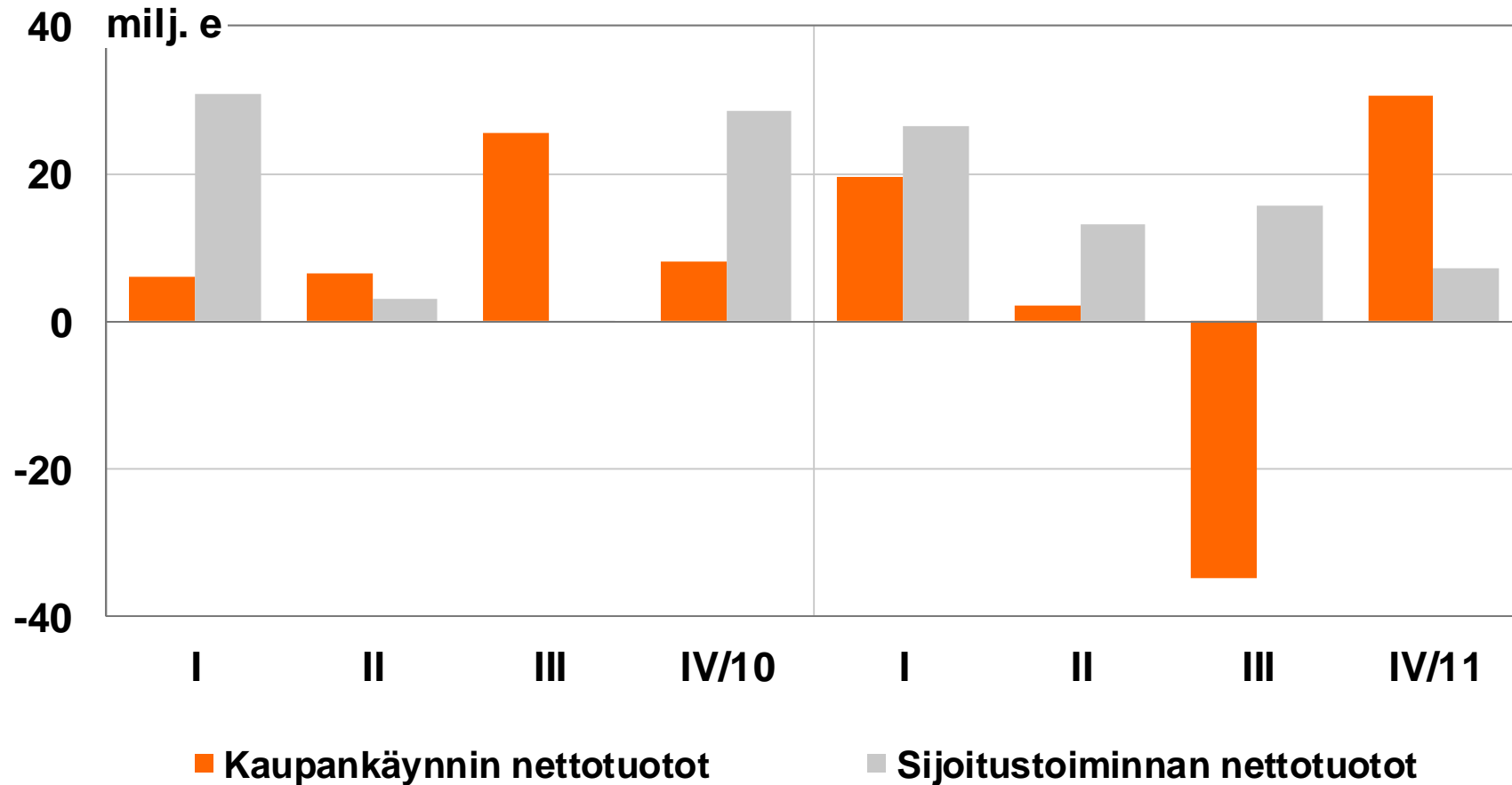
OP-Pohjola-ryhmä

Vahinko- ja henkivakuutustoiminnan nettotuotot vuosineljänneksittäin

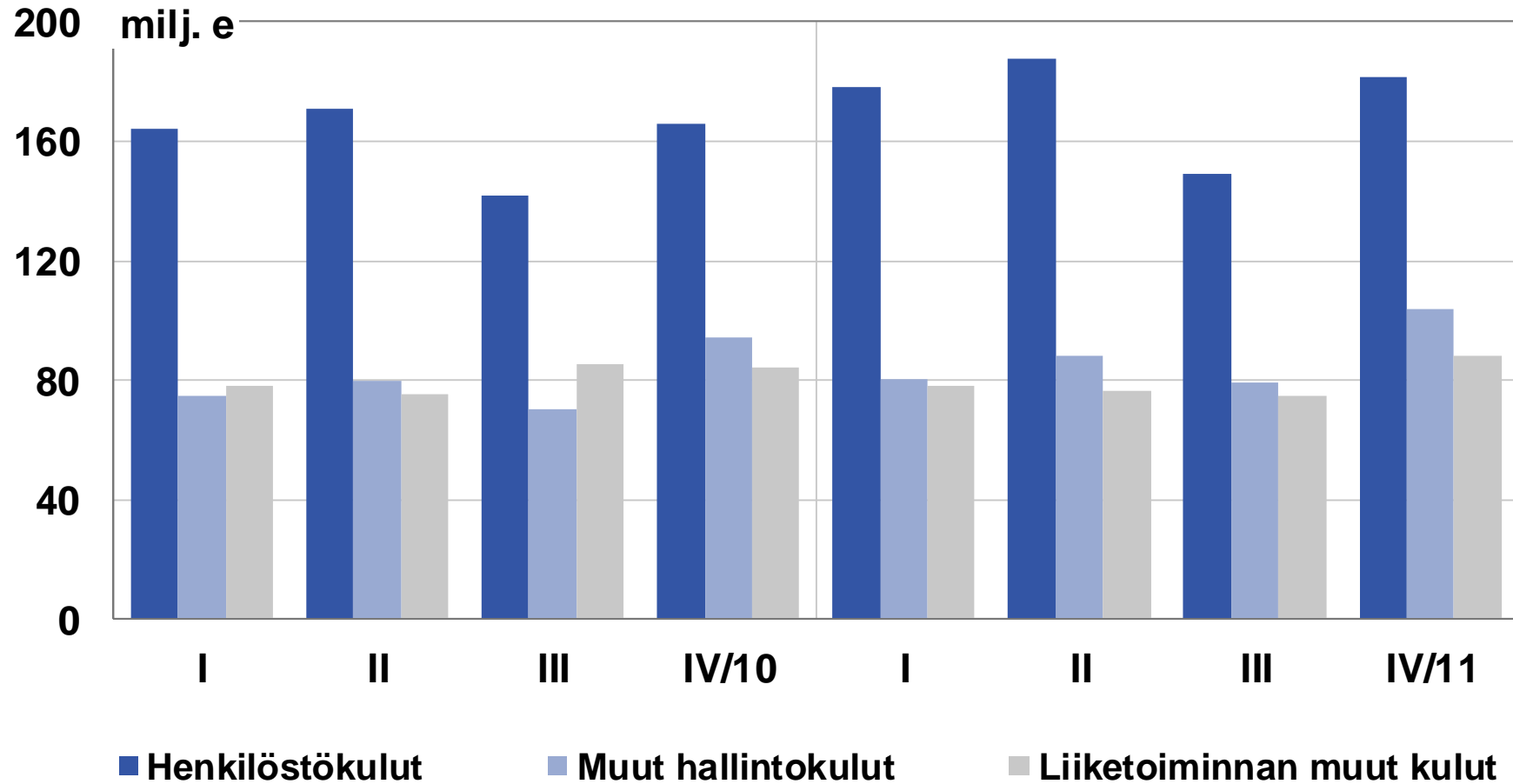
OP-Pohjola-ryhmä

Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot vuosineljänneksittäin

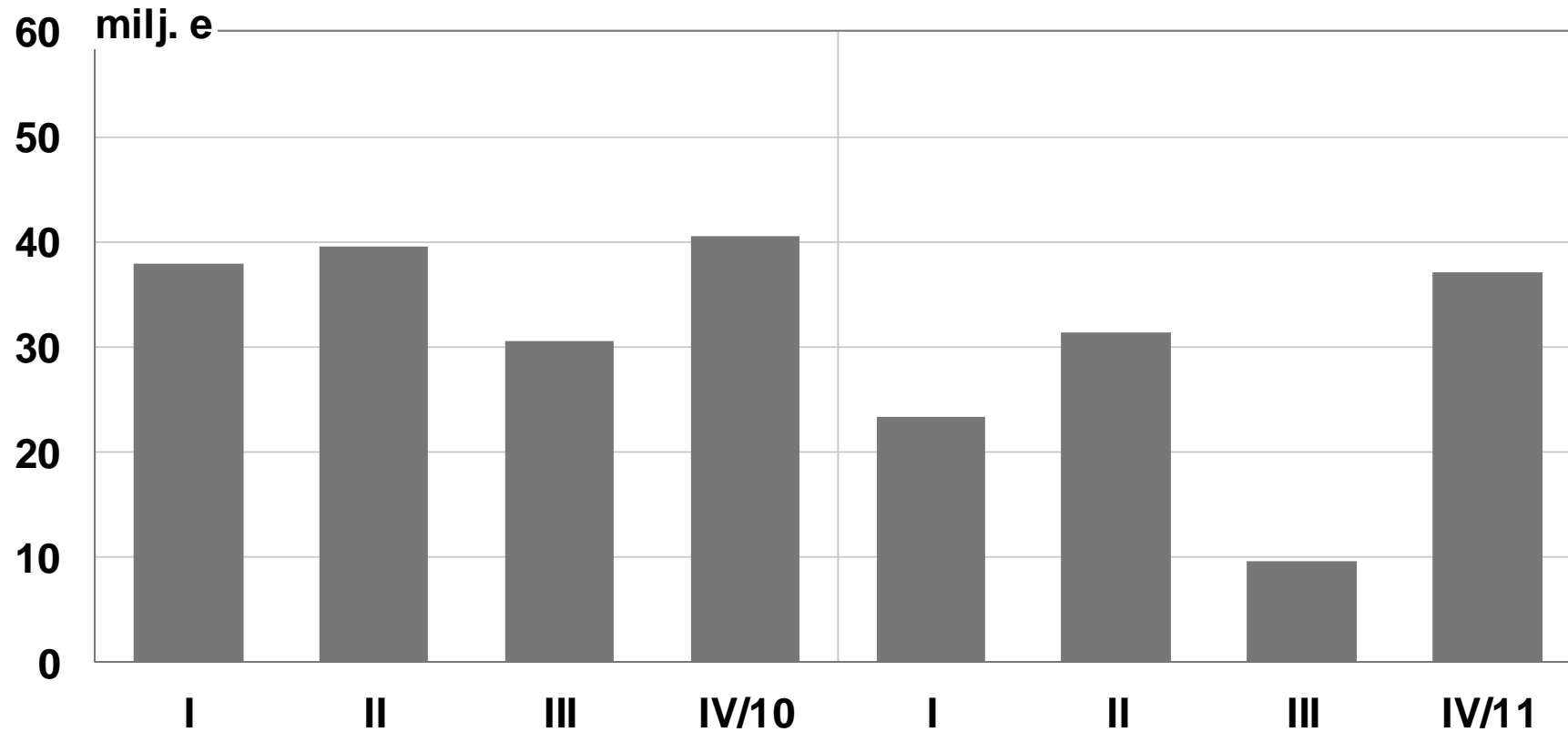
OP-Pohjola-ryhmä

Kulut vuosineljänneksittäin

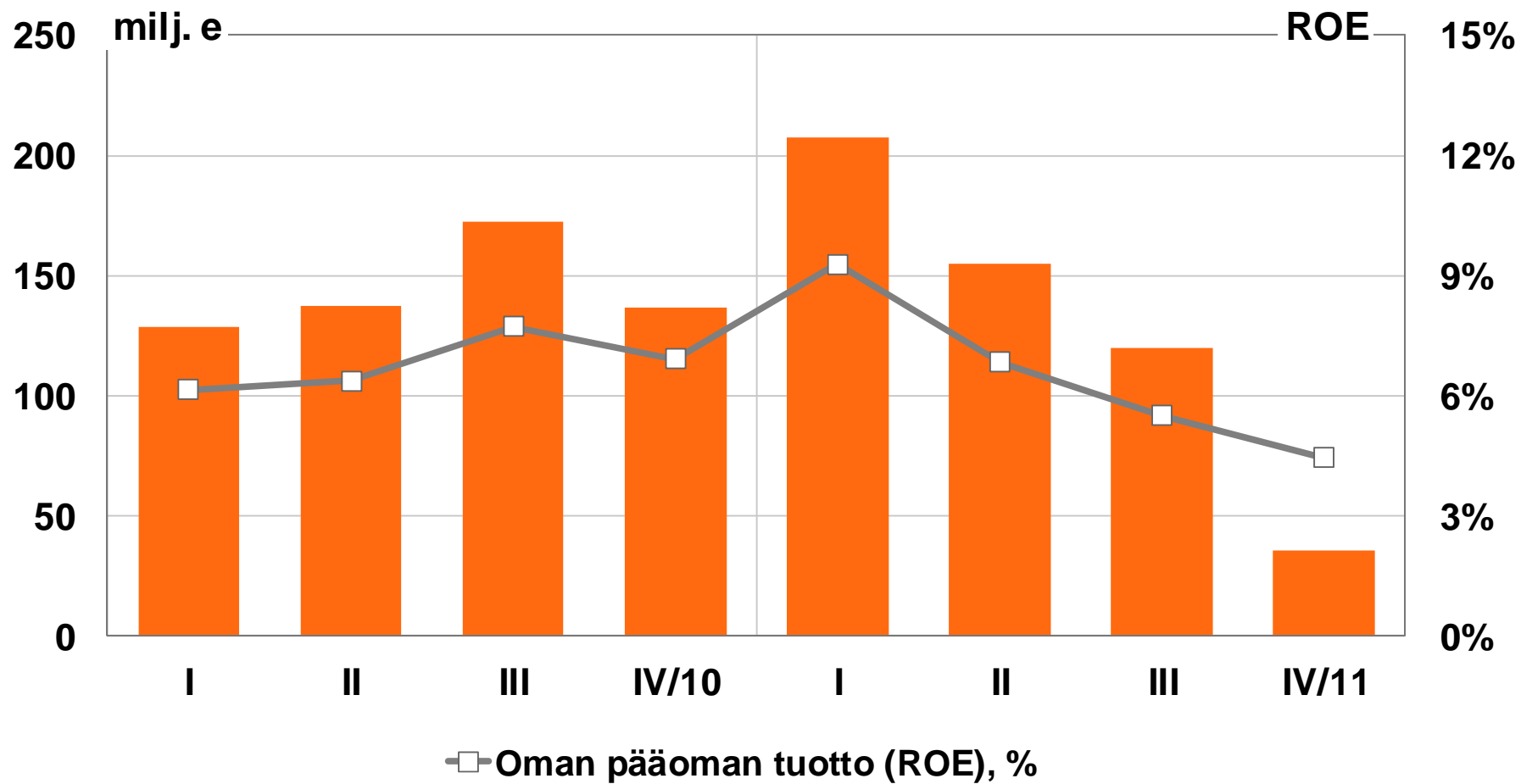
OP-Pohjola-ryhmä

Saamisten arvonalentumiset vuosineljänneksittäin

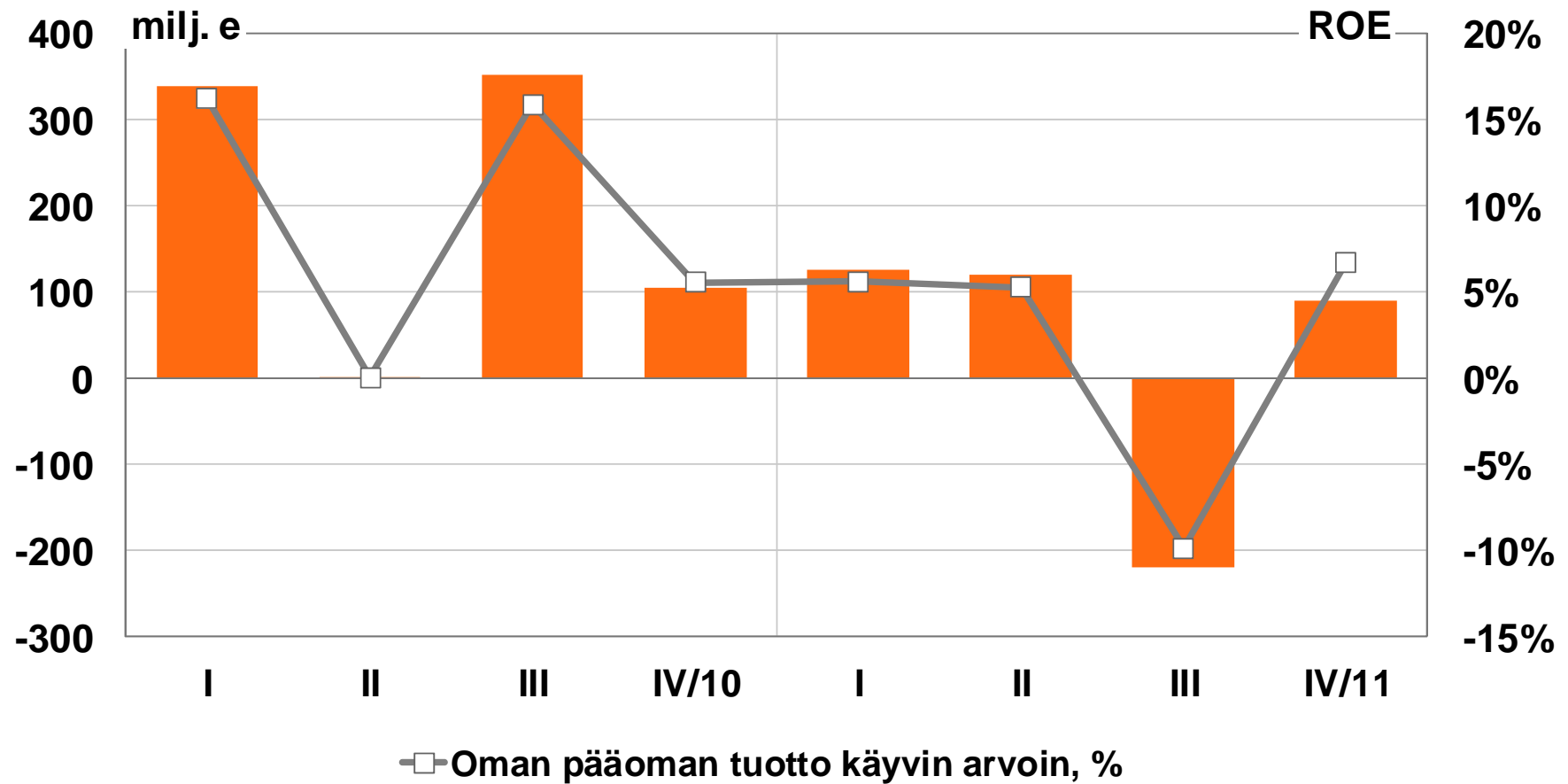
OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja vuosineljänneksittäin

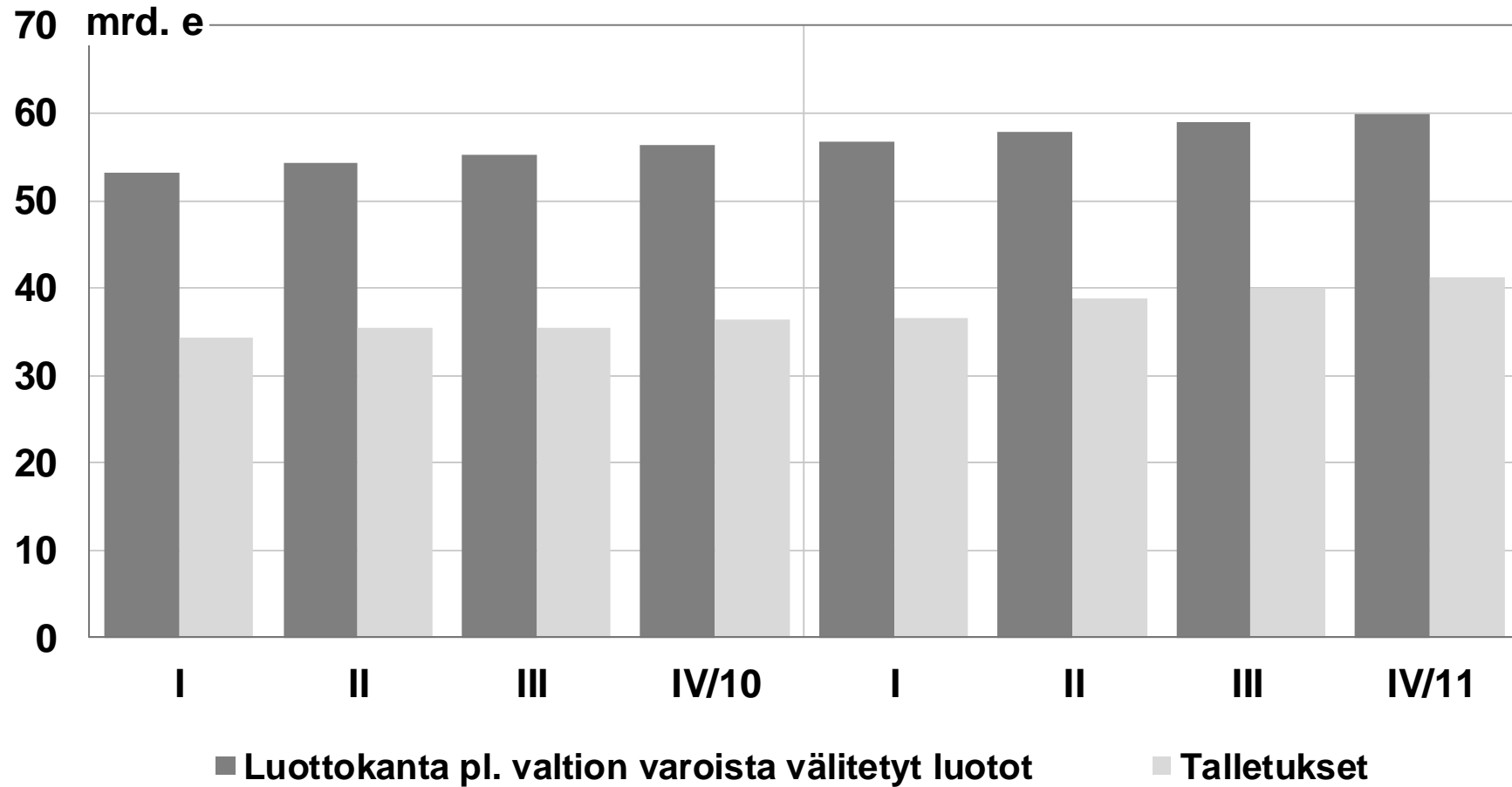
OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja käyvin arvoin vuosineljänneksittäin

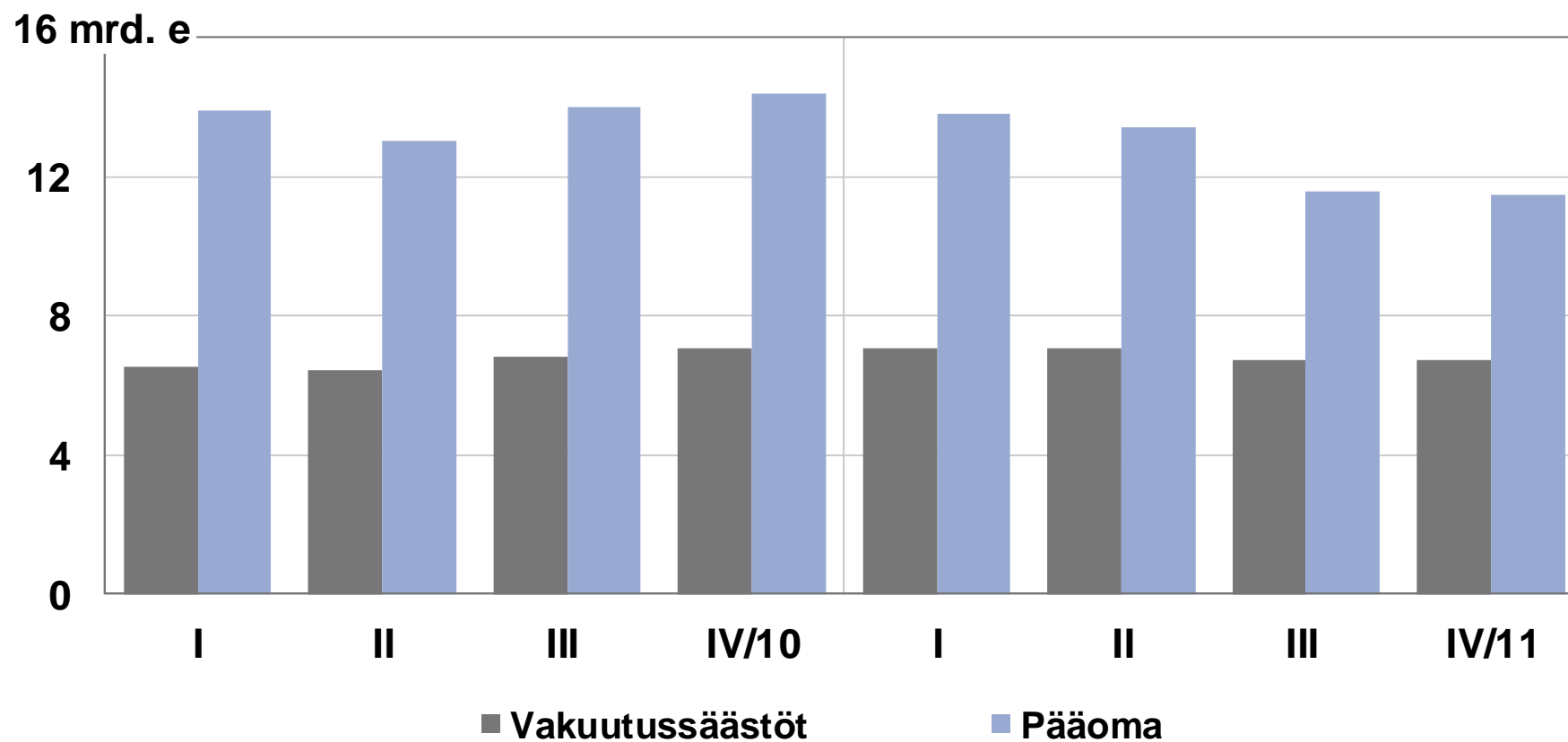
OP-Pohjola-ryhmä

Luotot ja talletukset vuosineljänneksittäin

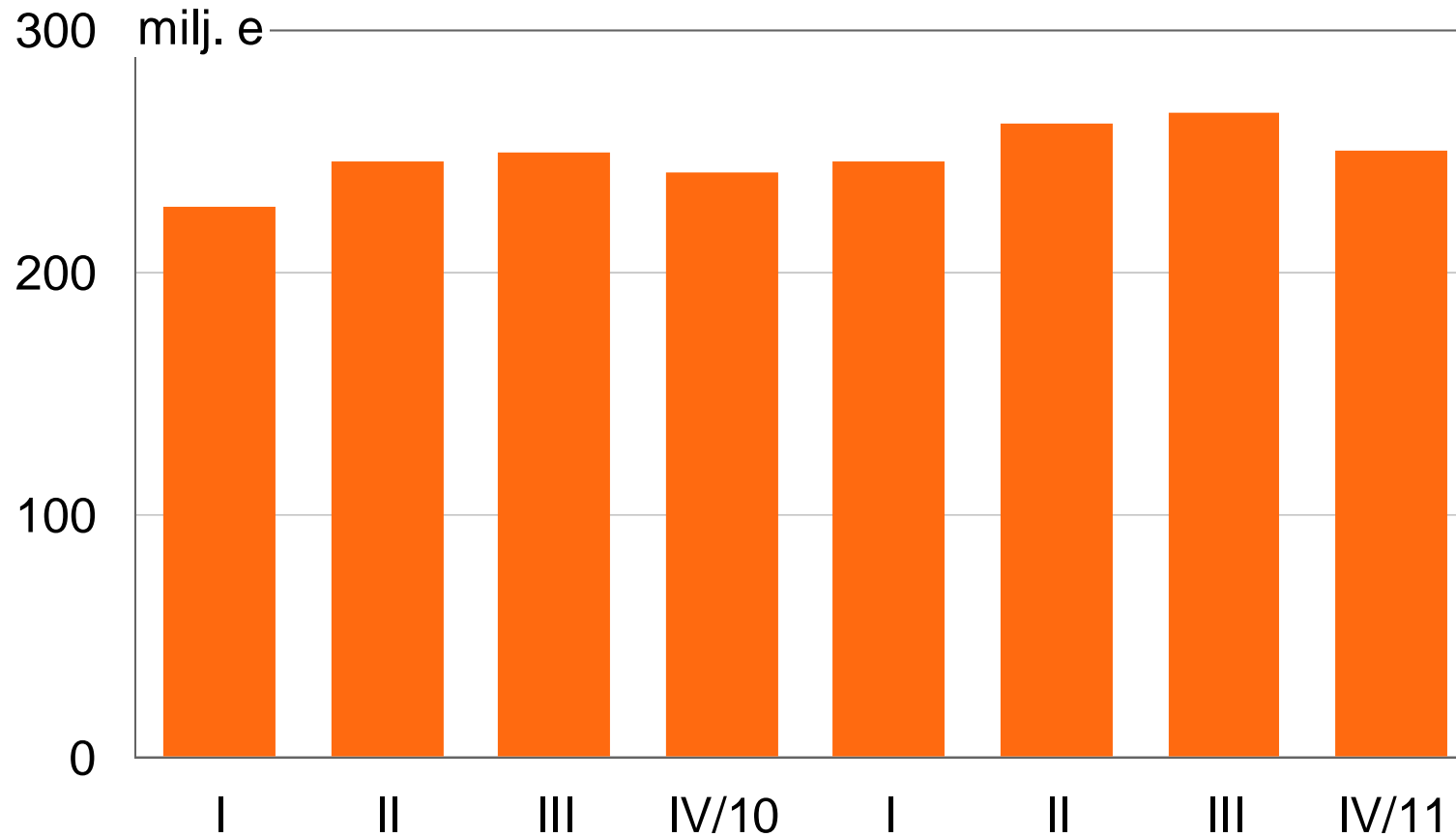
OP-Pohjola-ryhmä

Henkivakuutustoiminnan vakuutussäästöt ja sijoitusrahastojen pääoma vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmä

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot vuosineljänneksittäin (IFRS)

Q4

Vakavaraisuus

Kaksi eri vakavaraisuussuhdelukua

Luottolaitosvakavaraisuus = osuuspankkien yhteenliittymän vakavaraisuus

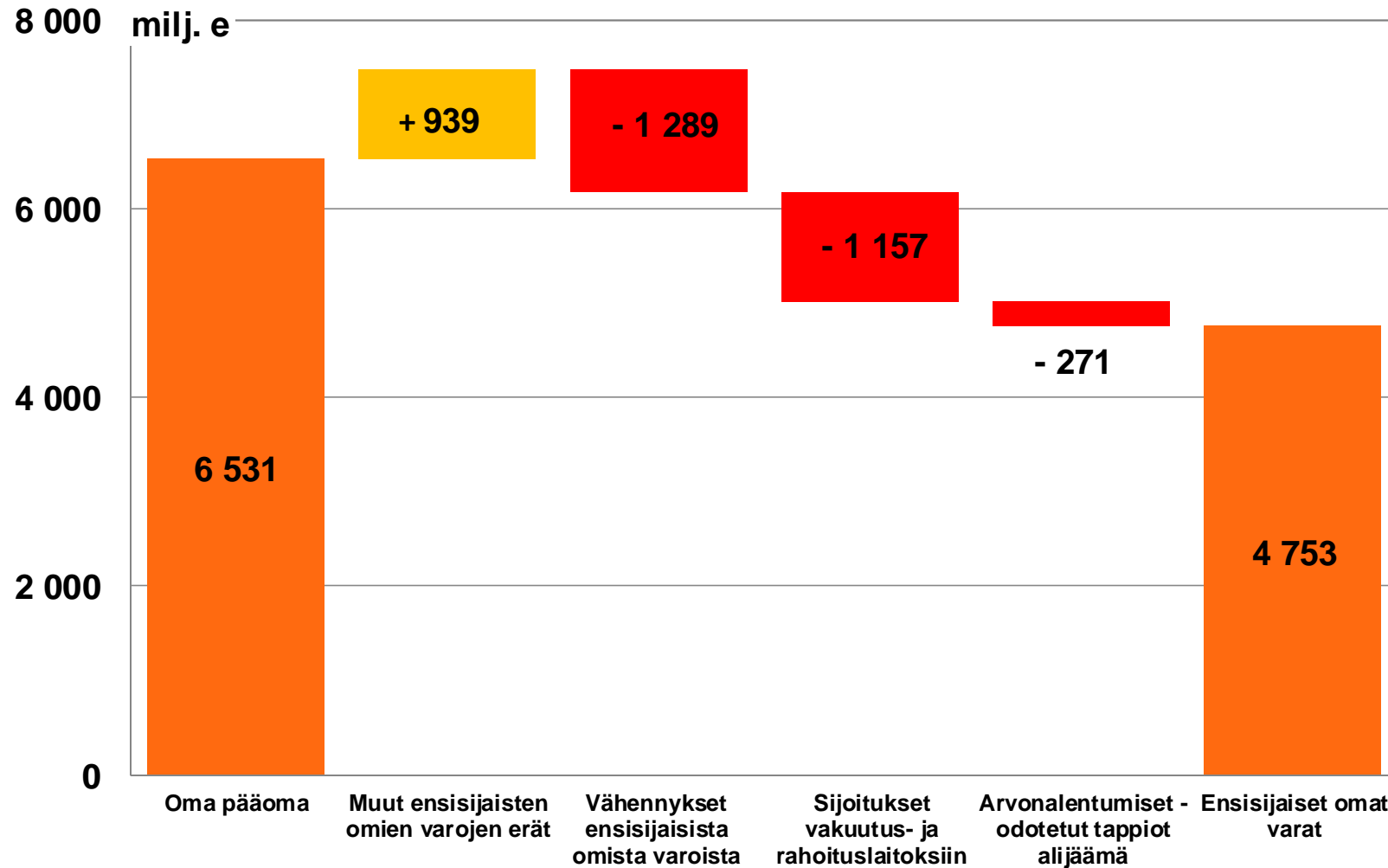
- Ryhmän toiminta perustuu heinäkuun 2010 alussa voimaan tulleeseen lakiin talletuspankkien yhteenliittymistä. Vuoden 2010 alussa ryhmän toimintaa sääteli vielä lain osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista säännökset.
- Laki talletuspankkien yhteenliittymistä asettaa osuuspankkien yhteenliittymälle omien varojen vähimmäismäärän, joka lasketaan luottolaitostoiminnasta annetun lain vakavaraisuutta koskevien säännösten mukaan.
- Osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöihin tehdyillä sijoituksilla on merkittävä vaikutus luottolaitosten vakavaraisuussäännösten mukaisesti laskettuun vakavaraisuuteen, vaikka vakuutusyhtiöt eivät kuuluukaan osuuspankkien yhteenliittymään.

Rava-vakavaraisuus = OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuus

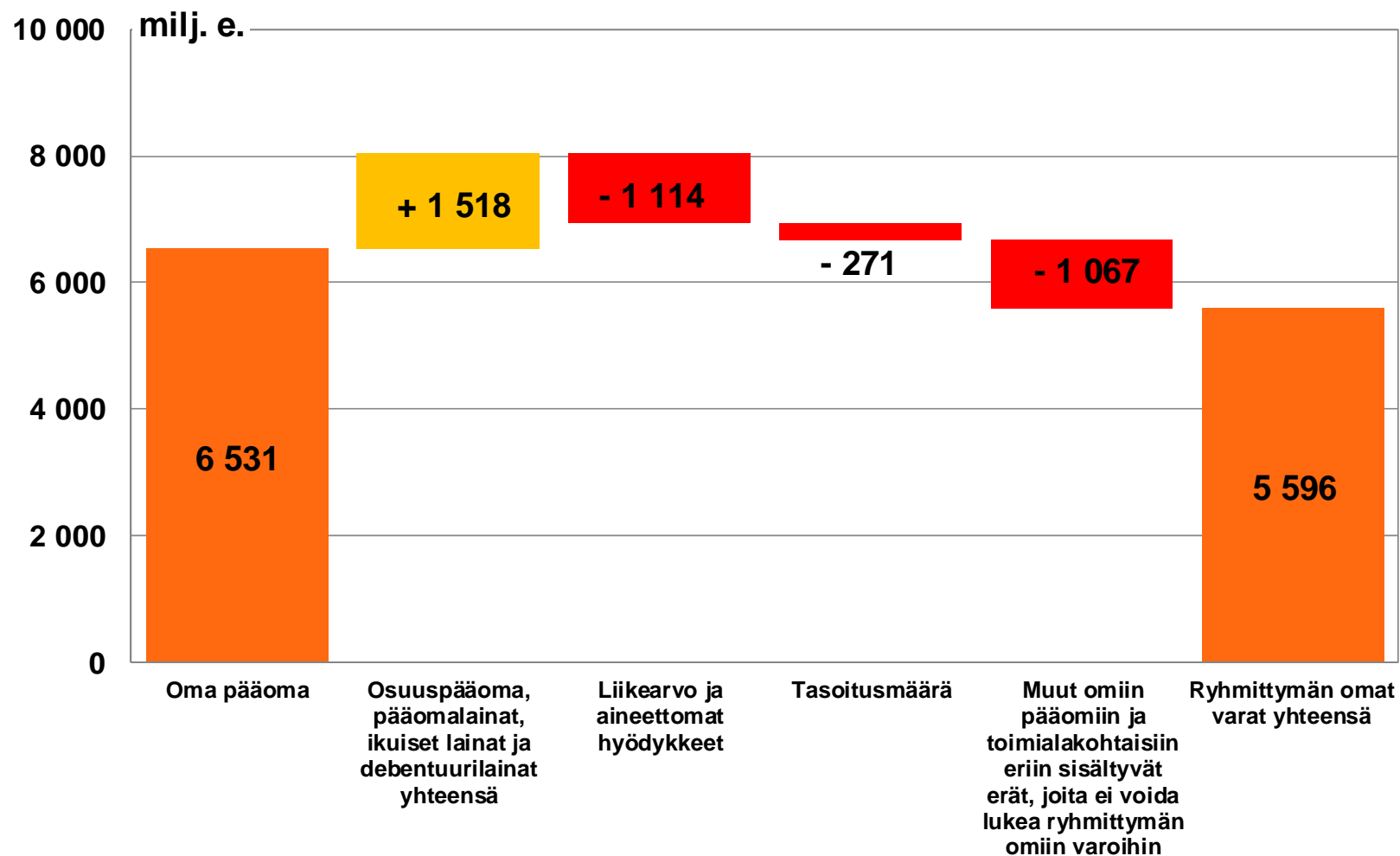
- OP-Pohjola-ryhmä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (rava) valvonnasta annetun lain tarkoittaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymille on säädetty oma vakavaraisuusvaatimus.
- OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmän mukaisesti.
 - Siinä ryhmittymän taseen mukaisiin omiin pääomiin lisätään sellaisia pankki- tai vakuutusalan säännösten mukaisia omiin varoihin luettavia eriä, jotka eivät sisälly omiin pääomiin.
 - Omiin varoihin ei voida sisällyttää eriä, jotka eivät ole käytettävissä muiden ryhmittymään kuuluvien yritysten tappioiden kattamiseksi.
- Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä muodostuu luottolaitosten konsolidoidusta omien varojen vaateesta ja vakuutusyhtiöiden yhteenlasketuista toimintapääomien vähimmäisvaatimuksista.

Kummankin vakavaraisuussäännösten mukaan tarkasteltuna
OP-Pohjola-ryhmän riskinkantokyky on vahva.

Luottolaitoslain mukaisten ensisijaisten omien varojen muodostuminen 31.12.2011

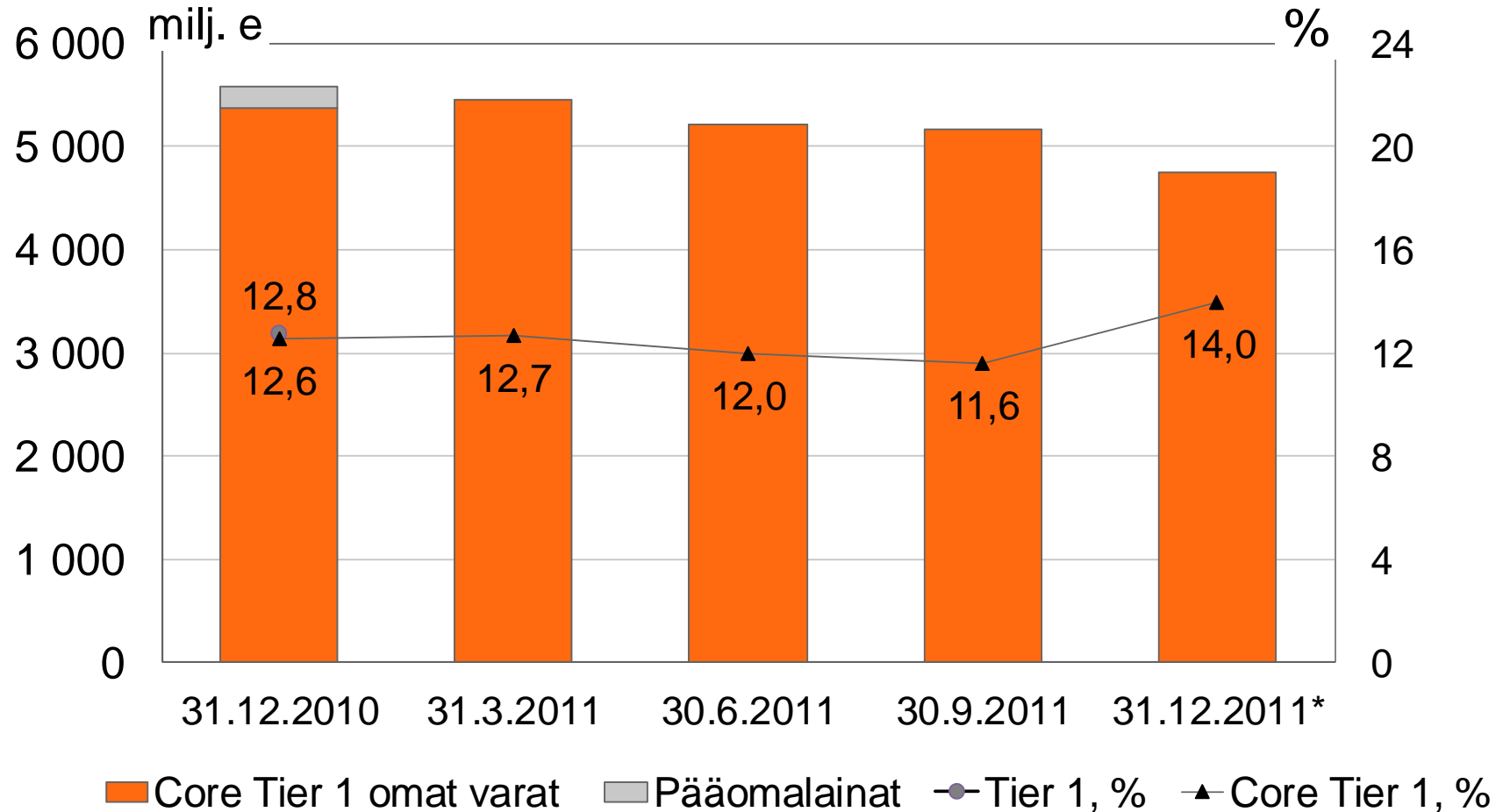

Rava-lain mukaisten omien varojen muodostuminen 31.12.2011

Osuuspankkien yhteenliittymä

Omat varat ja vakavaraisuus

* IRBA-siirtymän vaikutus noin 2,6 %-yksikköä

Siirtyminen sisäisten luokitusten menetelmään

- OP-Pohjola-ryhmä siirtyi luottoriskin pääomavaatimuksen laskennassa vaiheittain sisäisten luottoluokitusten menetelmään
 - Pohjola Pankki Oyj:n yritys- ja yhteisöasiakkaiden vastuiden luottoriskin vakavaraisuusvaateen laskennassa on käytetty sisäisten luottoluokitusten menetelmää 30.9.2008 lähtien.
 - Muiden vastuiden osalta sisäisten luokitusten menetelmään siirryttiin joulukuussa 2011.
- Valtio- ja keskuspankkivastuiden luottoriskin pääomavaatimus lasketaan jatkossakin standardimenetelmällä.
- Myös markkinariskien osalta jatketaan standardimenetelmän käyttöä.
- Sisäisten luokitusten menetelmän käyttö pienentää OP-Pohjola-ryhmän pääomavaadetta, mutta verrattuna standardimenetelmään se lisää pääomavaatimuksen herkkyyttä suhdannevaihteluille.
- Sisäisten mallien käyttöönotto paransi luottolaitoslain mukaista vakavaraisuutta 2,6 %-yksikköä.

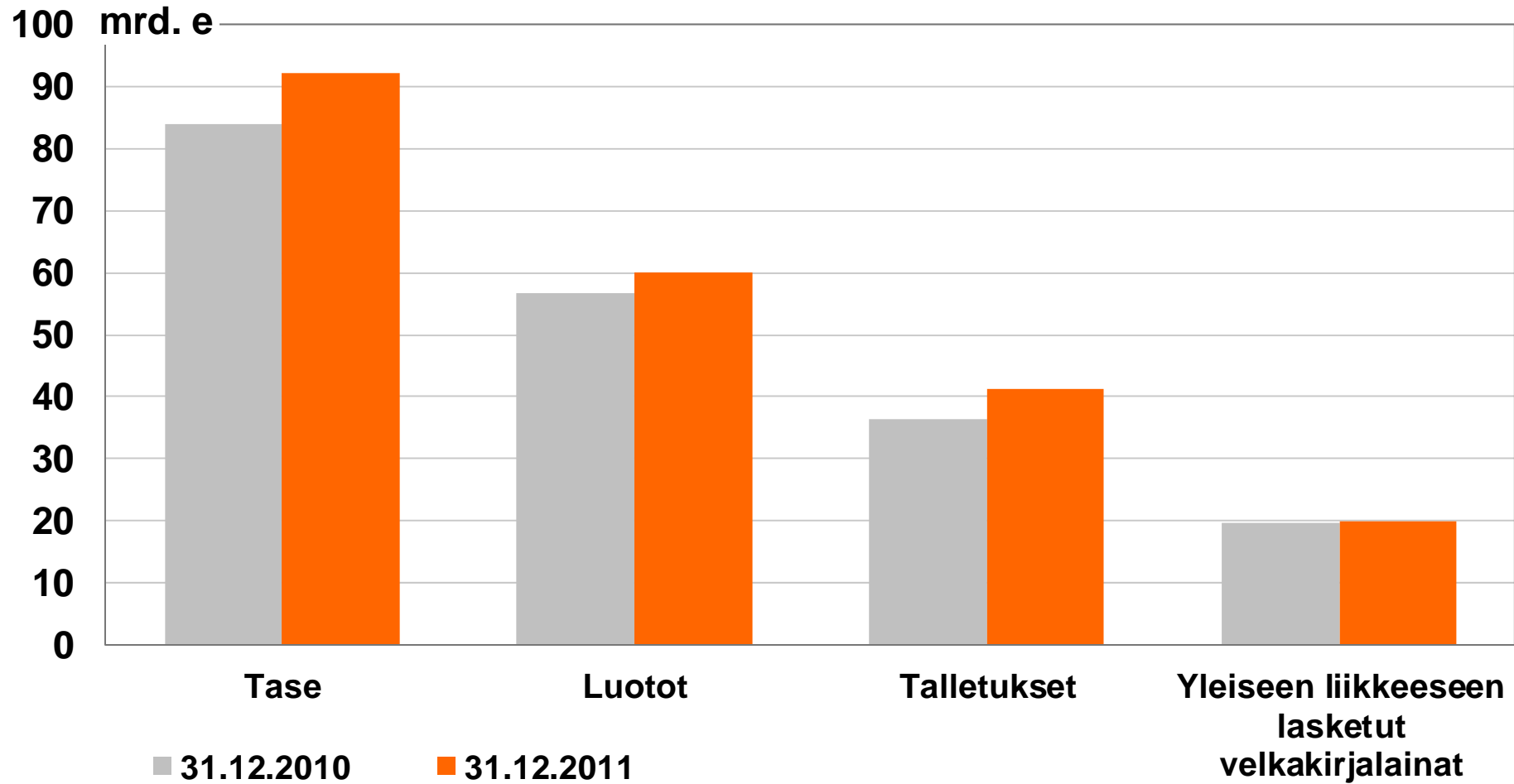
Q4

Tase

OP-Pohjola-ryhmä

Keskeisiä tase-eriä

OP-Pohjola-ryhmä

Tase

milj. e	31.12.2011	31.12.2010	Muutos	
			milj. e	%
Saamiset luottolaitoksilta	1 104	1 121	-17	-1,5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	281	519	-238	-45,8
Saamiset asiakkailta	60 331	56 834	3 497	6,2
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 205	3 164	41	1,3
Henkivakuutustoiminnan varat	7 006	7 544	-539	-7,1
Sijoitusomaisuus	8 343	7 438	905	12,2
Muut erät	12 017	7 348	4 669	63,5
Varat yhteensä	92 287	83 969	8 318	9,9
Velat luottolaitoksille	1 783	1 696	86	5,1
Velat asiakkaille	45 974	39 205	6 769	17,3
Vahinkovakuutustoiminnan velat	2 508	2 350	157	6,7
Henkivakuutustoiminnan velat	6 932	7 290	-358	-4,9
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 005	19 577	428	2,2
Muu vieras pääoma	8 554	7 123	1 431	20,1
Oma pääoma	6 531	6 726	-195	-2,9
Velat ja oma pääoma yhteensä	92 287	83 969	8 318	9,9

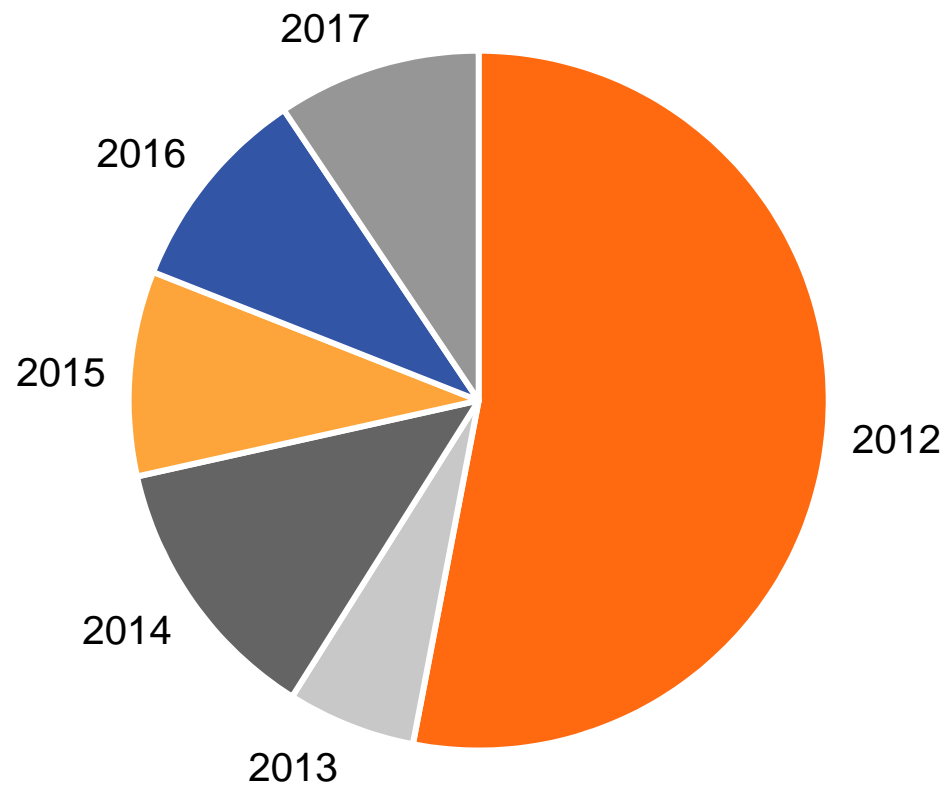
OP-Pohjola-ryhmä

Oma pääoma ja osuuspääoma

milj. e	31.12.2011	31.12.2010	muutos	
			milj. e	%
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus				
Osakepääoma	201	236	-36	-15,0
Osuuspääoma	132	132	1	0,4
Käyvän arvon rahasto	-188	112	-300	
Muut rahastot	2 621	2 656	-35	-1,3
Kertyneet voittovarot	3 763	3 590	173	4,8
Vähemmistön osuus	3	0	3	
Oma pääoma yhteensä	6 531	6 726	-195	-2,9
Osuuspääoma, joka ei sisälly omaan pääomaan	624	647	-22	-3,5

OP-Pohjola-ryhmä
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjalainat
Eräntymisen 31.12.2011
yhteensä 20,0 mrd. e

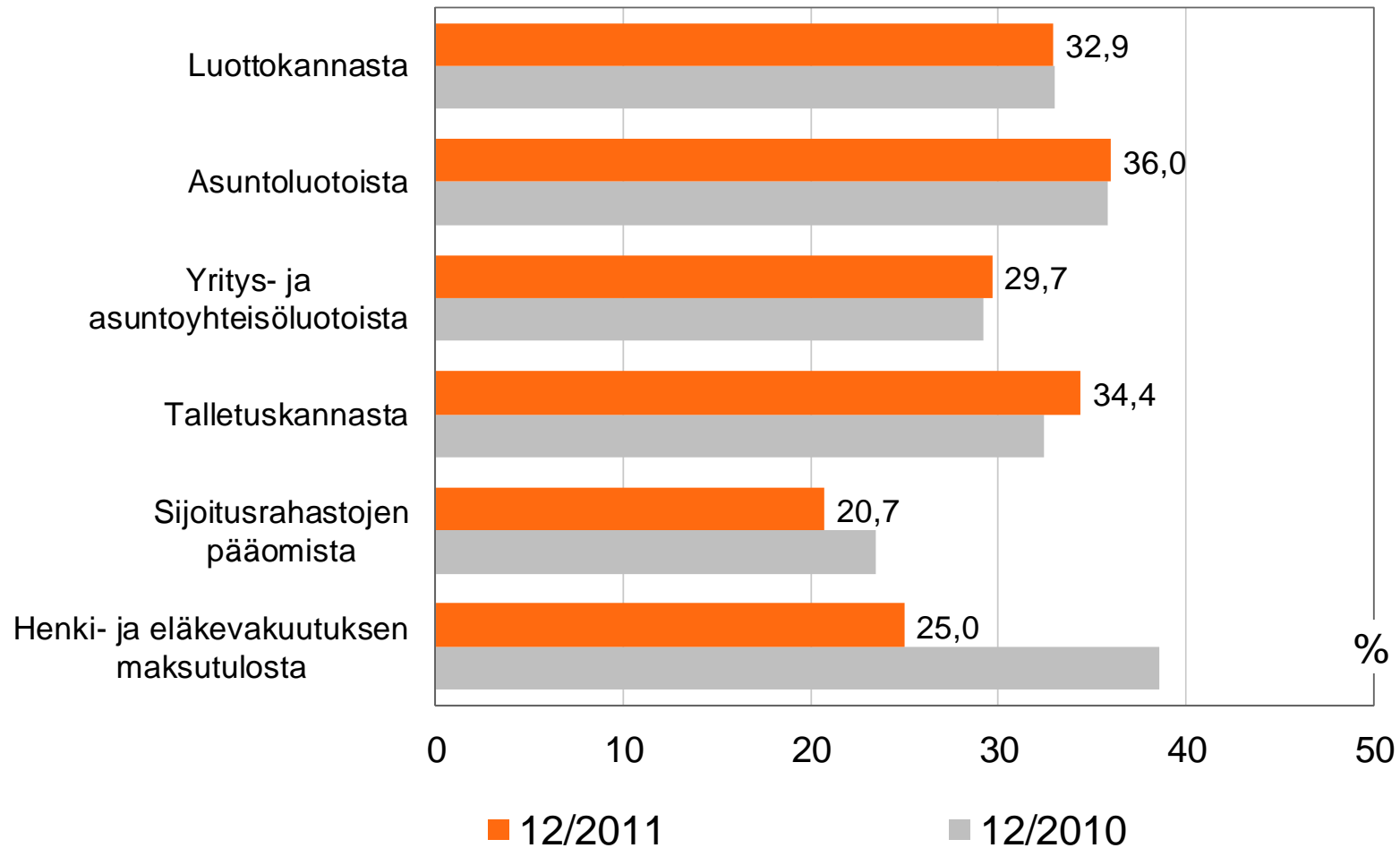
Q4

Luotot ja asiakasvarat

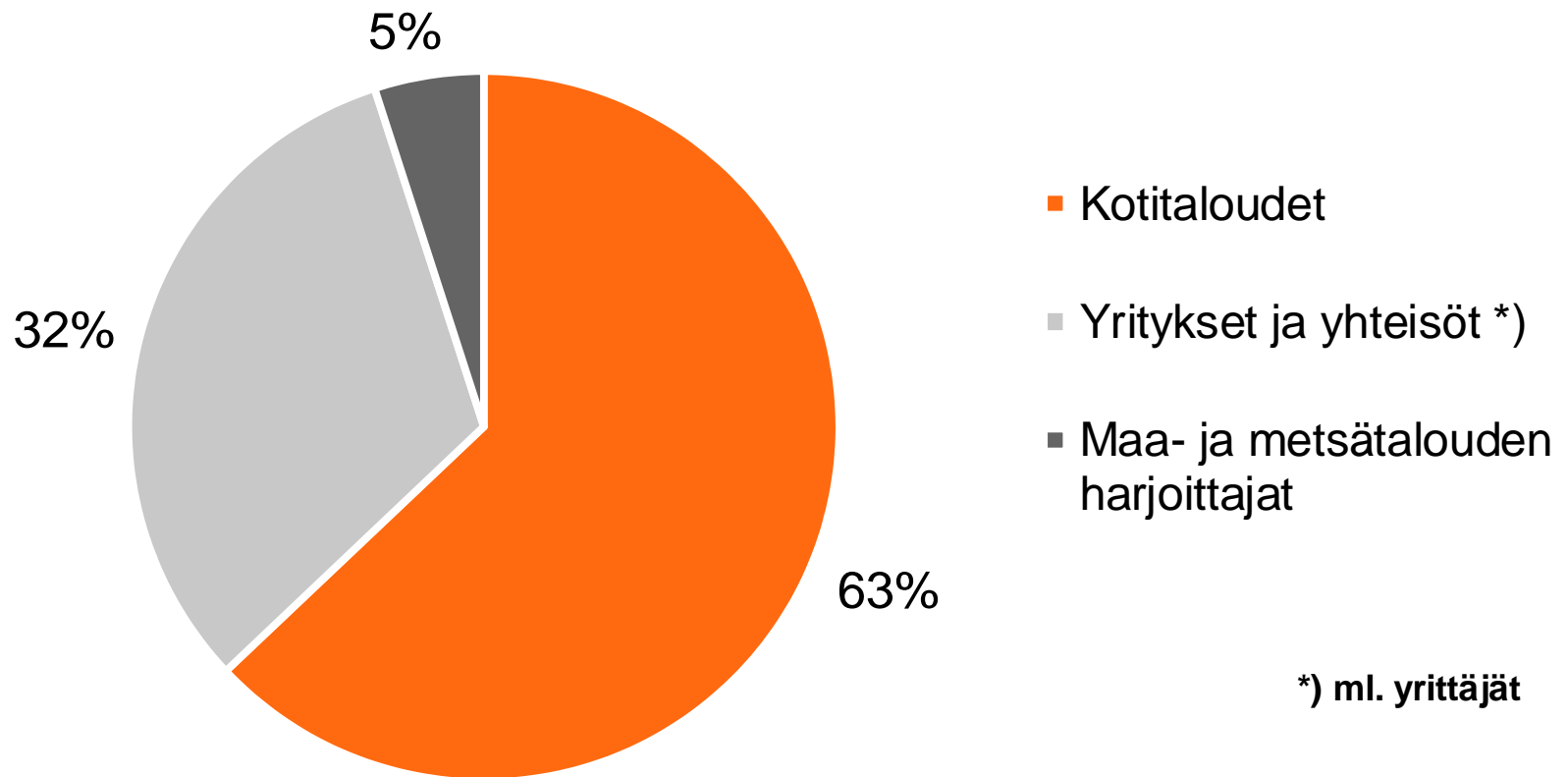

OP-Pohjola-ryhmä

Markkinaosuuksien kehitys

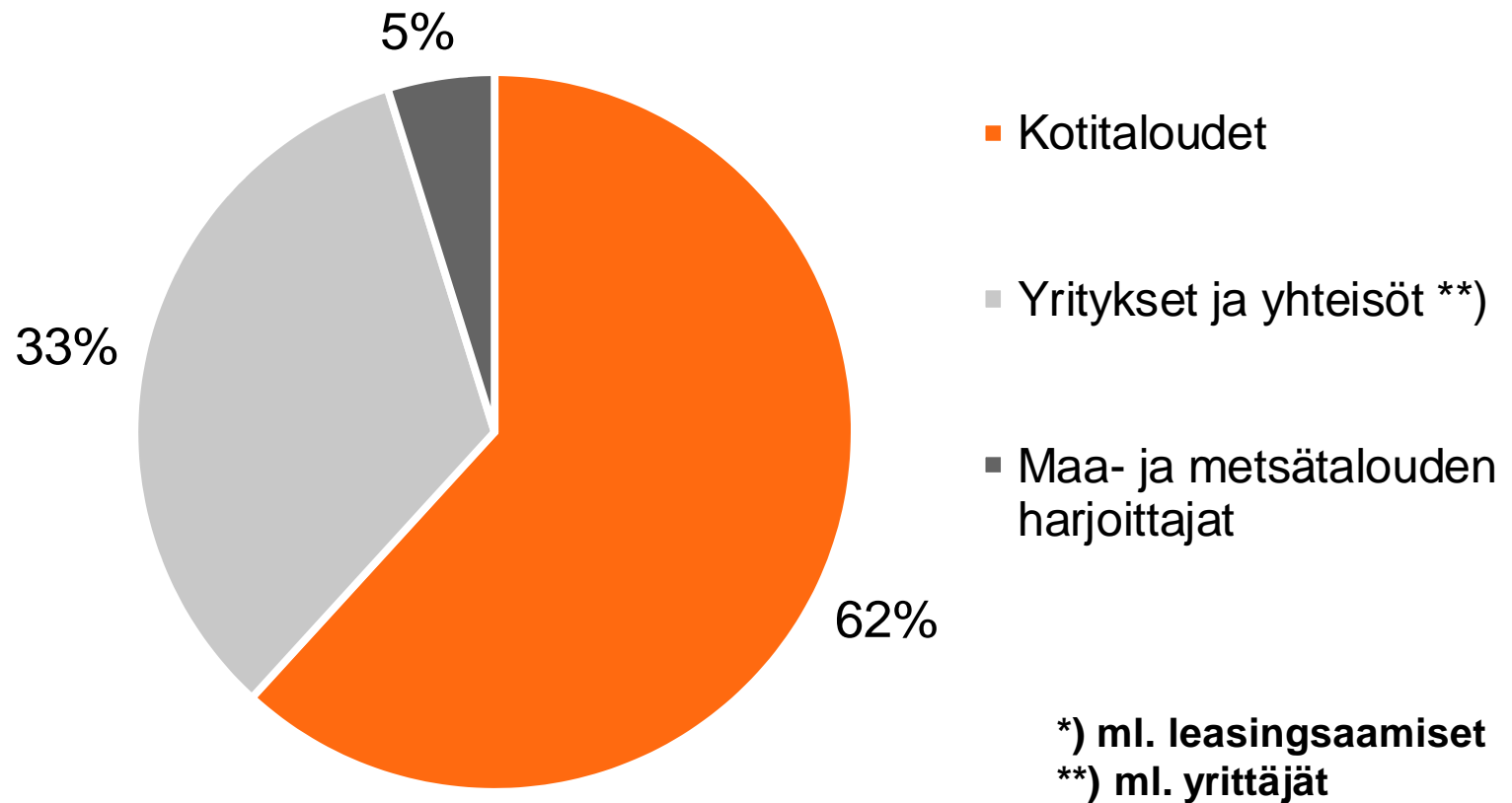
OP-Pohjola-ryhmä Talletukset 31.12.2011, %-osuus

OP-Pohjola-ryhmä

Luotot* asiakasryhmittäin

31.12.2011

OP-Pohjola-ryhmä

Luotto- ja takauskanta sektoreittain

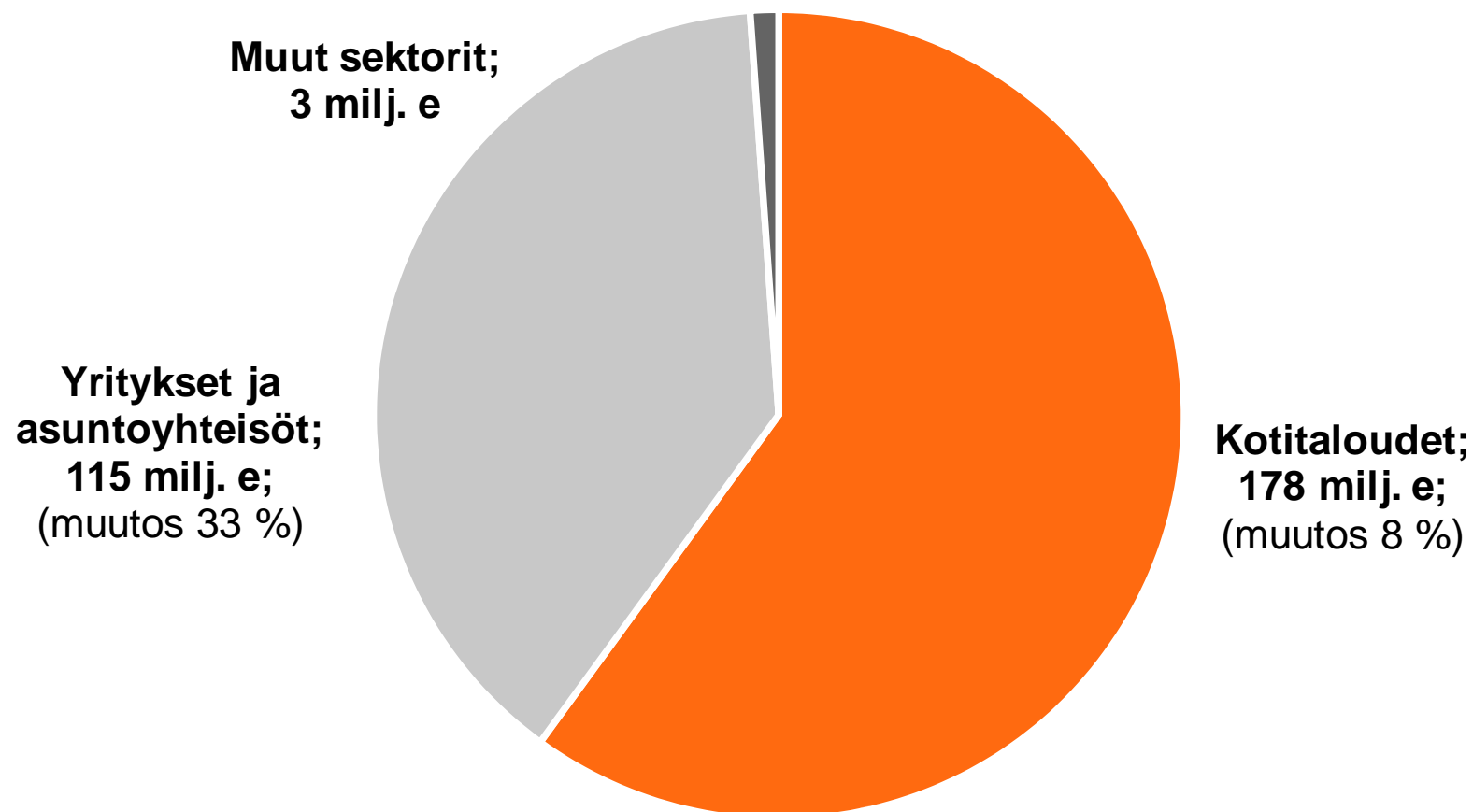
Järjestämättömät
ja nollakorkoiset saamiset

Milj. e	31.12.2011	31.12.2010	Muutos, milj. e	%	Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset milj. e	% luotto- ja takauskannasta
Koti- ja ulkomaiset yritykset ja asuntoyhteisöt	21 709	20 103	1 607	8,0	115	0,5 %
Asuntojen vuokraus ja hallinta ml. asuntoyhteisöt	4 195	3 859	337	8,7	3	0,1 %
Muiden kiinteistöjen hallinta	2 761	2 448	313	12,8	3	0,1 %
Kauppa	2 314	2 092	222	10,6	11	0,5 %
Rakentaminen	1 637	1 497	139	9,3	14	0,9 %
Palvelut	1 571	1 524	47	3,1	12	0,8 %
Kuljetus ja varastointi	1 411	1 311	100	7,6	7	0,5 %
Kone ja laitteollisuus (ml.huolto)	1 324	1 199	125	10,4	22	1,7 %
Omien kiinteistöjen kauppa	1 034	888	146	16,4	0	0,0 %
Maatalous, metsätalous, kalatalous	773	625	148	23,8	5	0,7 %
Metsäteollisuus	718	711	7	1,0	14	1,9 %
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	695	666	29	4,4	1	0,2 %
Metalliteollisuus	645	628	17	2,8	6	0,9 %
Elintarviketeollisuus	626	598	28	4,7	4	0,7 %
Energia	476	479	-2	-0,5	0	0,0 %
Muu teollisuus	425	440	-15	-3,5	3	0,8 %
Kemian teollisuus	382	513	-130	-25,4	0	0,1 %
Muut yritykset	721	625	96	15,4	8	1,1 %
Julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 132	1 068	64	6,0	4	0,4 %
Kotitaloudet	39 909	37 735	2 174	5,8	178	0,4 %
Oikaisuerät ja muut sektorit	37	473	-436	-92,1	-1	
Yhteensä	62 788	59 379	3 409	5,7	296	0,47 %

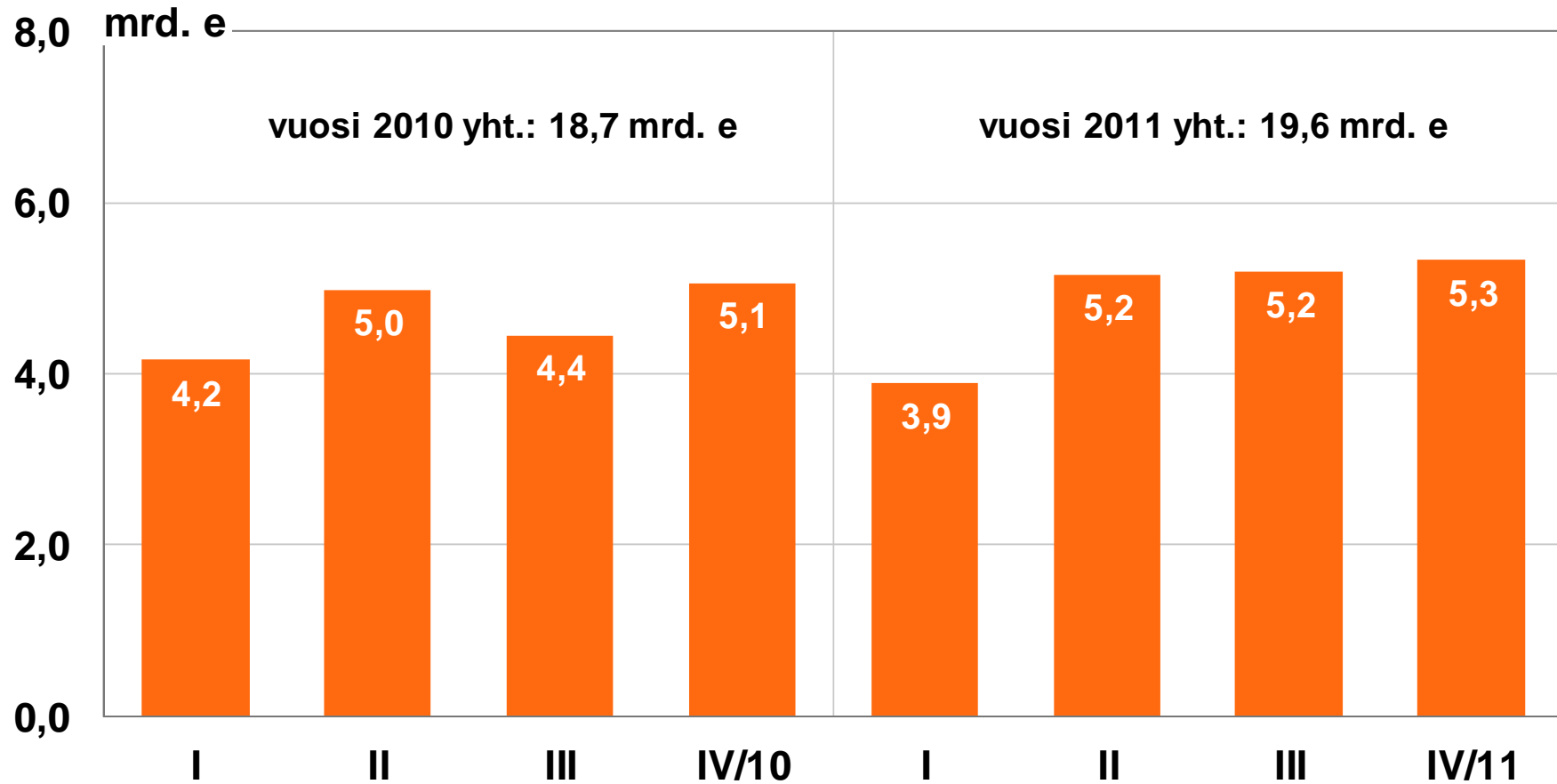

OP-Pohjola-ryhmä
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset
31.12.2011

Yhteensä 296 milj.e (12 kk muutos 45,4%)

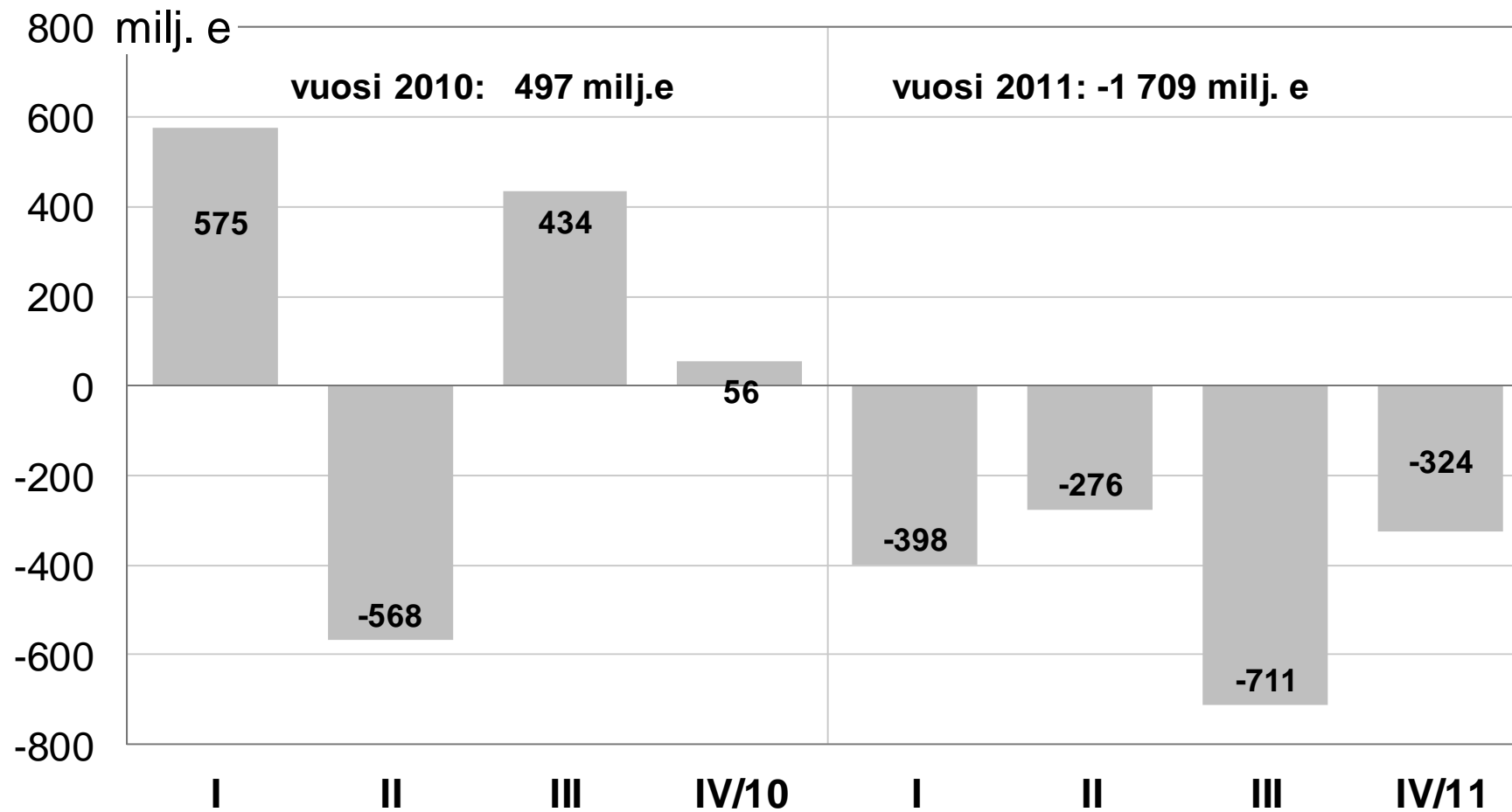

OP-Pohjola-ryhmä
**Uudet nostetut luotot
vuosineljänneksittäin**

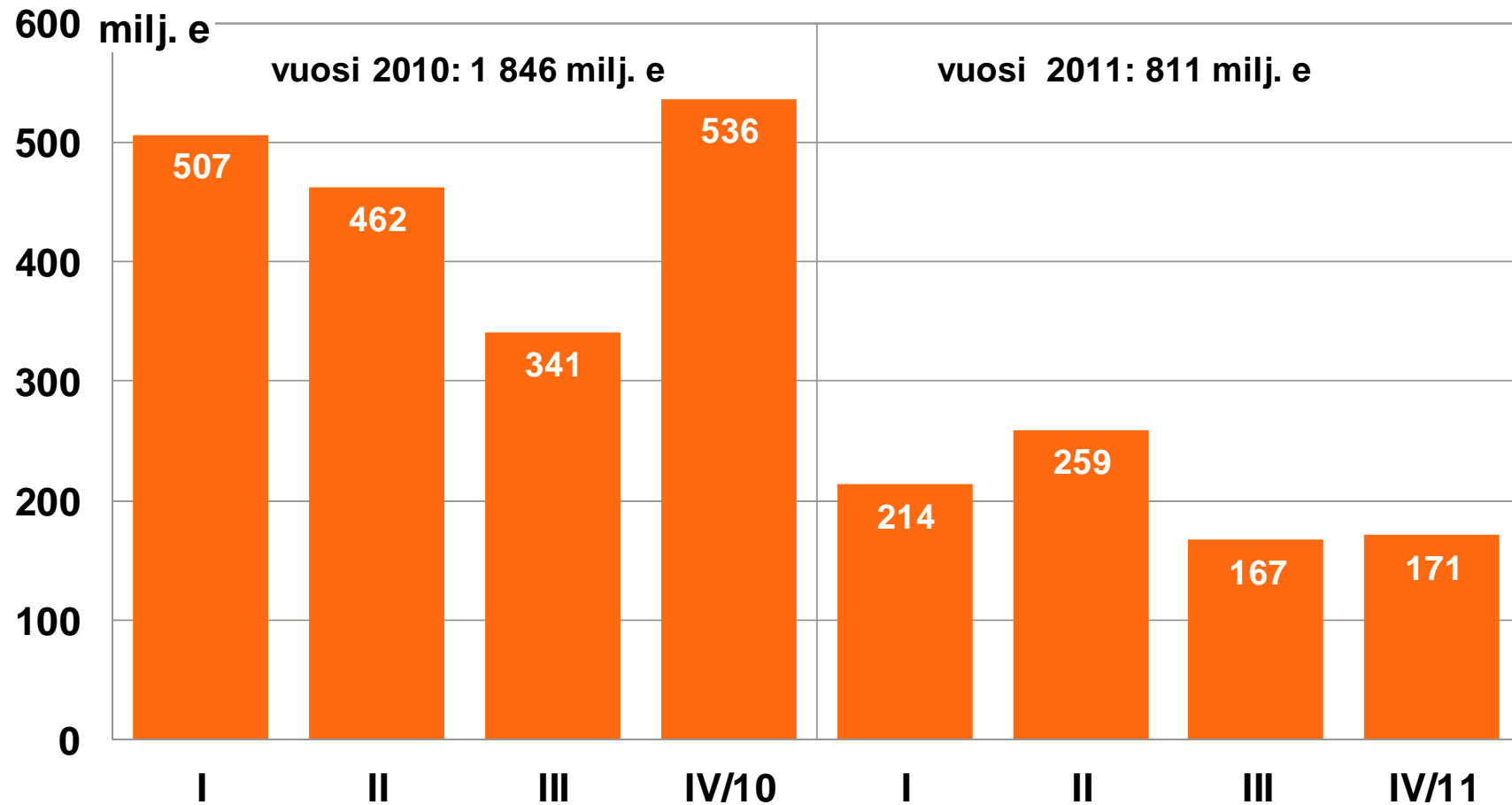

OP-Pohjola-ryhmä

Rahastojen nettomyynti vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmä
Henki- ja eläkevakuutusten maksutulo
vuosineljänneksittäin

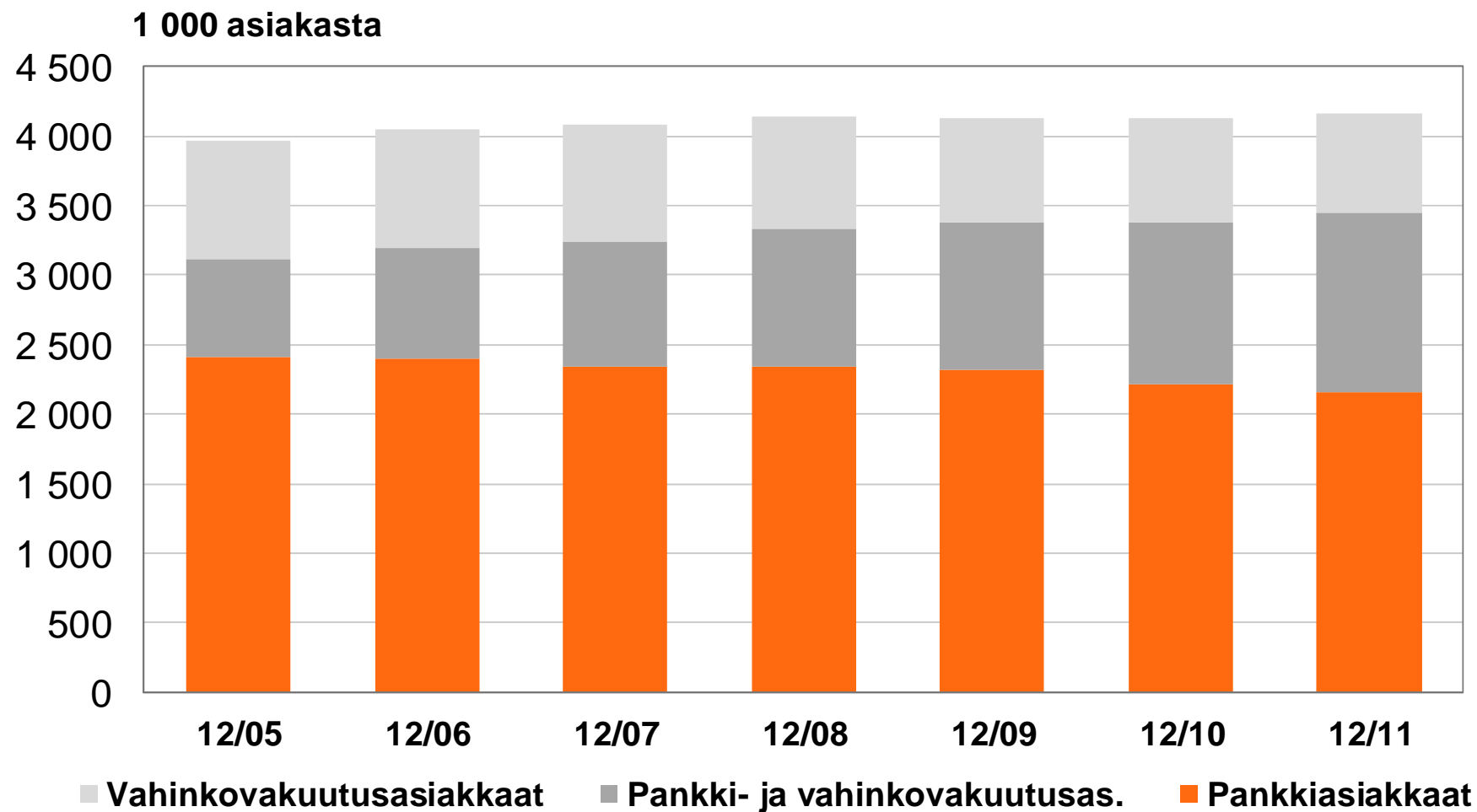
Q4

Asiakkaat, jäsenet ym.

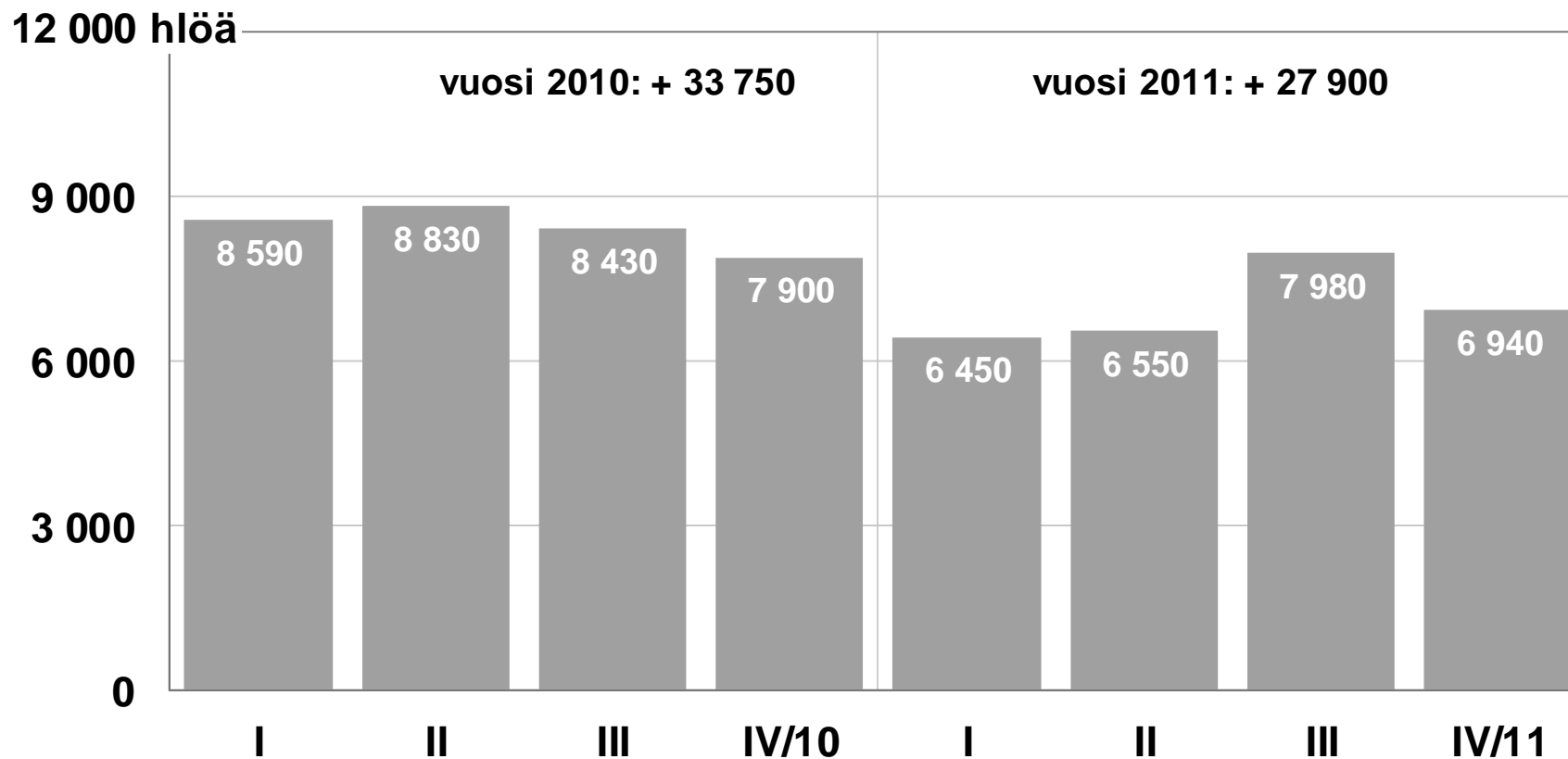
OP-Pohjola-ryhmä

Asiakaskannan jakautuminen

OP-Pohjola-ryhmä

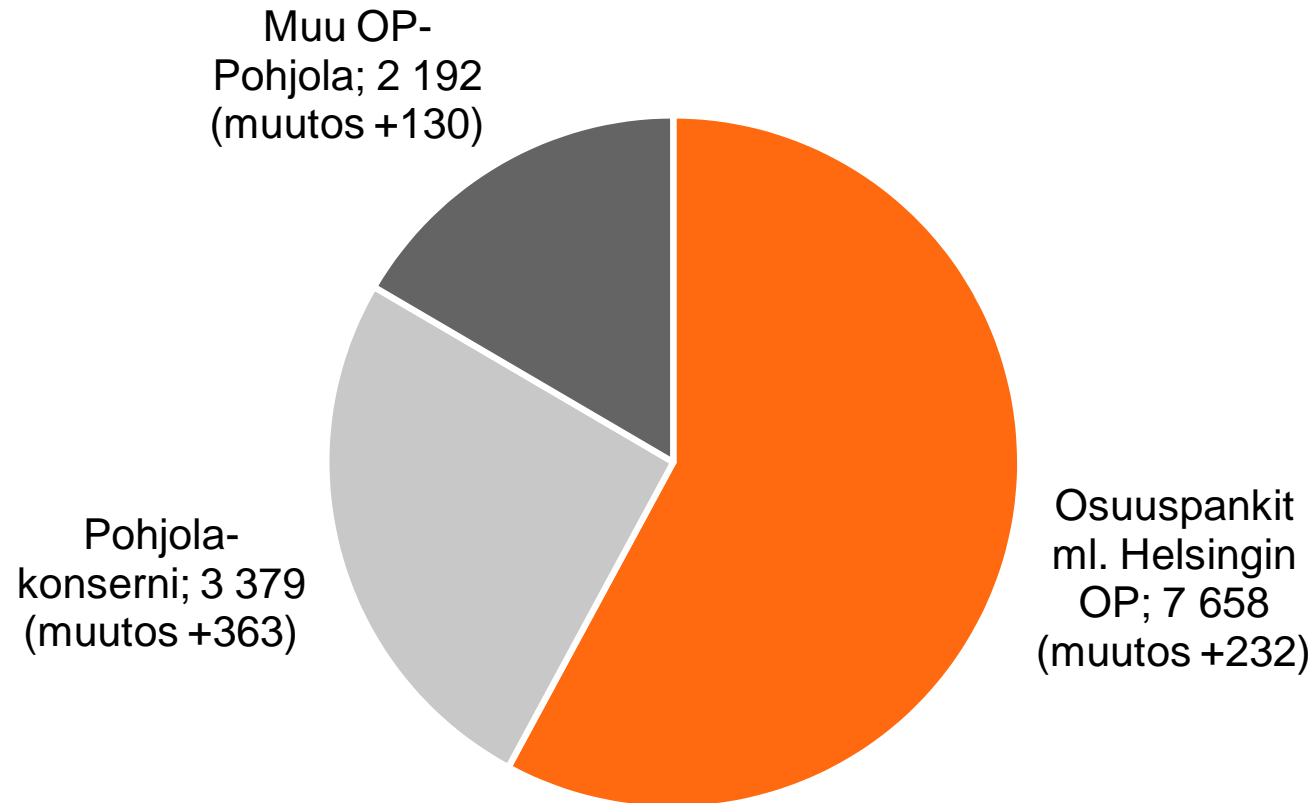
Omistajajäsenten nettolisäys vuosineljänneksittäin

OP-Pohjola-ryhmän henkilöstö

31.12.2011

yhteensä 13 229 henkilöä (+ 725 vuodessa)

OP-Pohjola-ryhmän palveluverkko

	31.12.2011	12 kk:n muutos, kpl
Verkkopalvelusopimukset	1 558 696	83 091
Toimipaikat	535	-19
joissa sekä vahinkovakuutus- että pankkipalvelut	345	22
Private banking -toimipaikat	35	2
OP-Kiinteistökeskusten toimipaikat	174	2
Internet-asiakaspäätteet	547	9

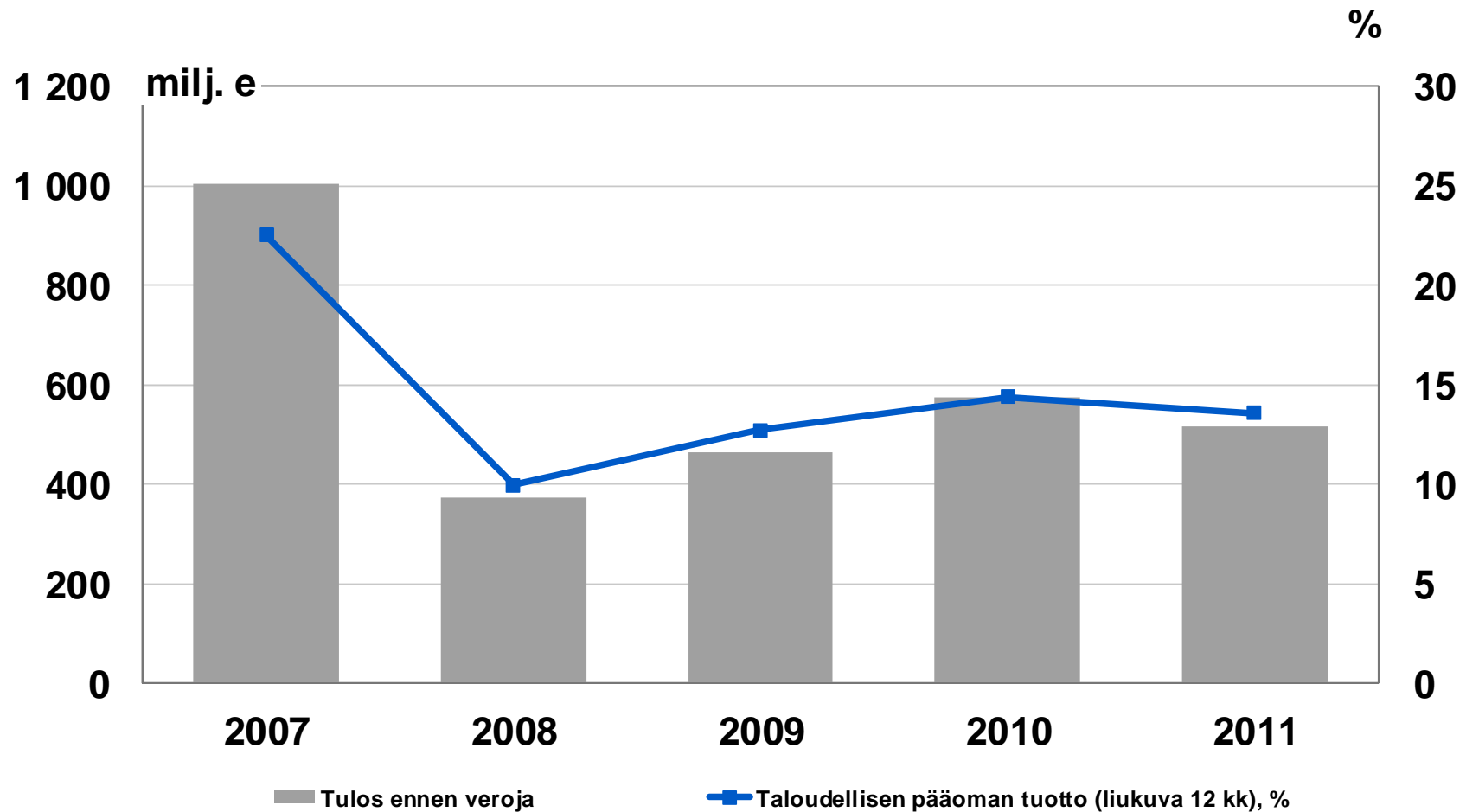
Q4

5-vuotisaikasarjat

OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja ja taloudellisen pääoman tuotto

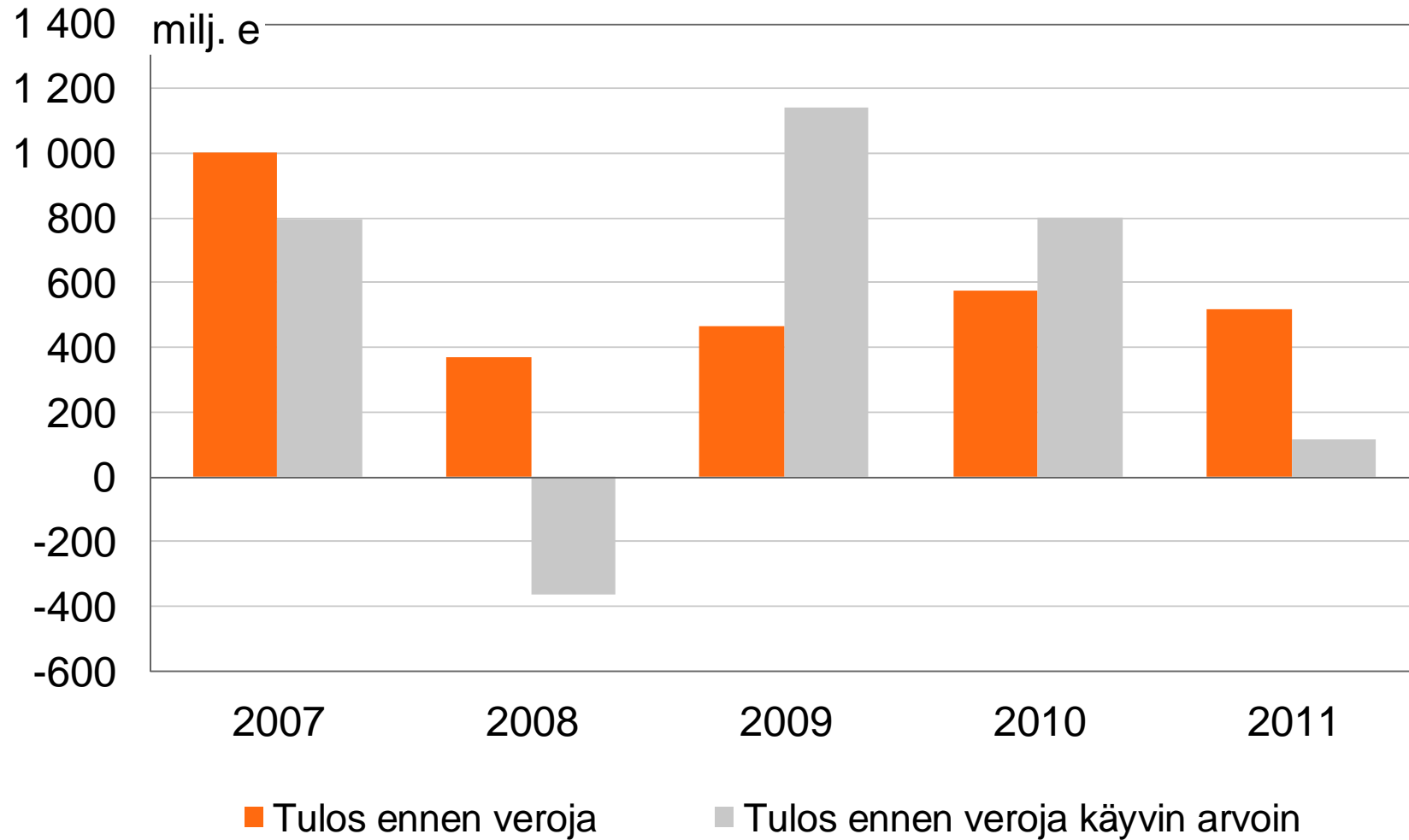

taloudellisen pääoman laskentaperusteet ovat muuttuneet vuosien 2007 ja 2008 välillä

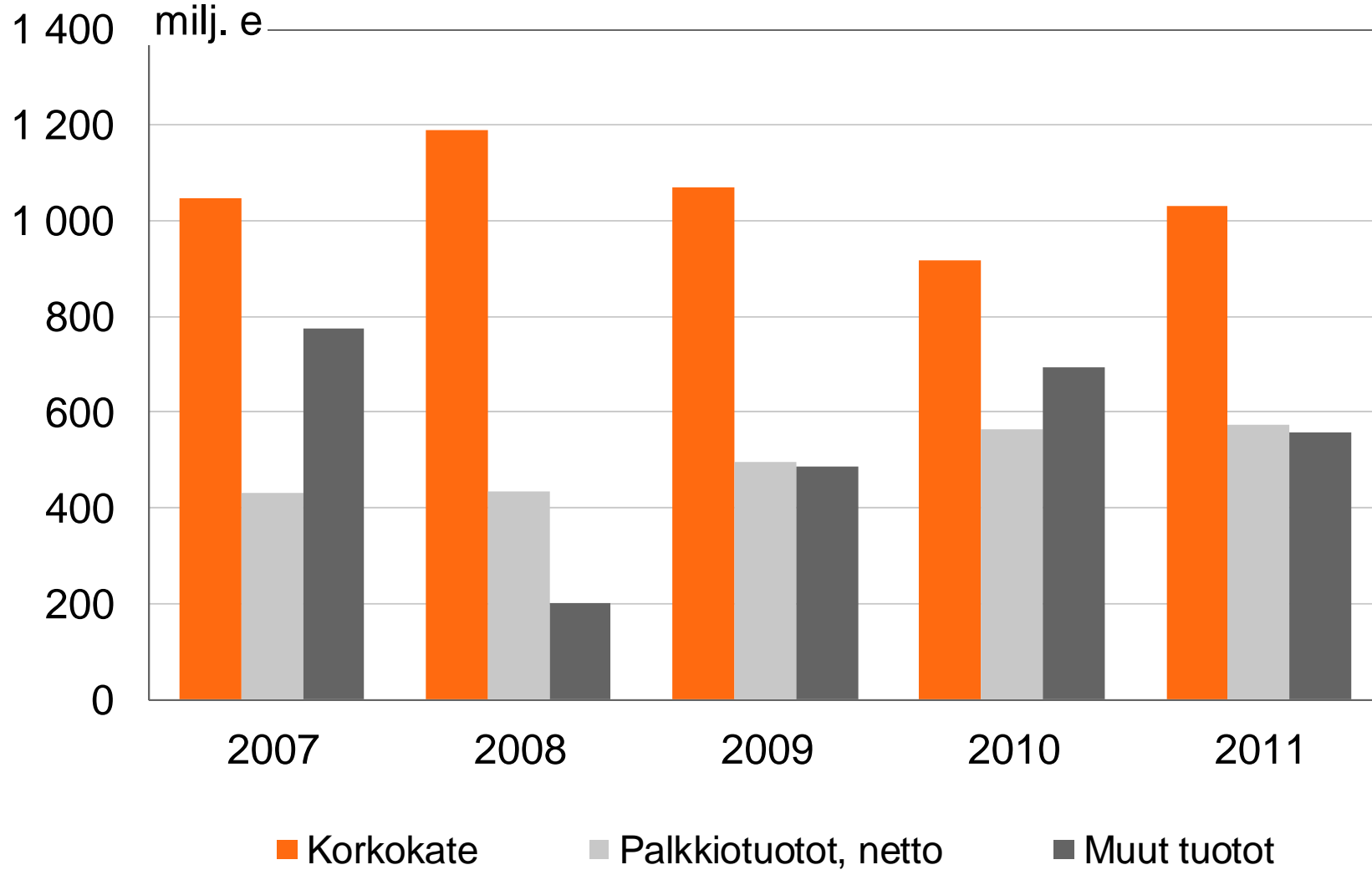

OP-Pohjola-ryhmä

Tulos ennen veroja

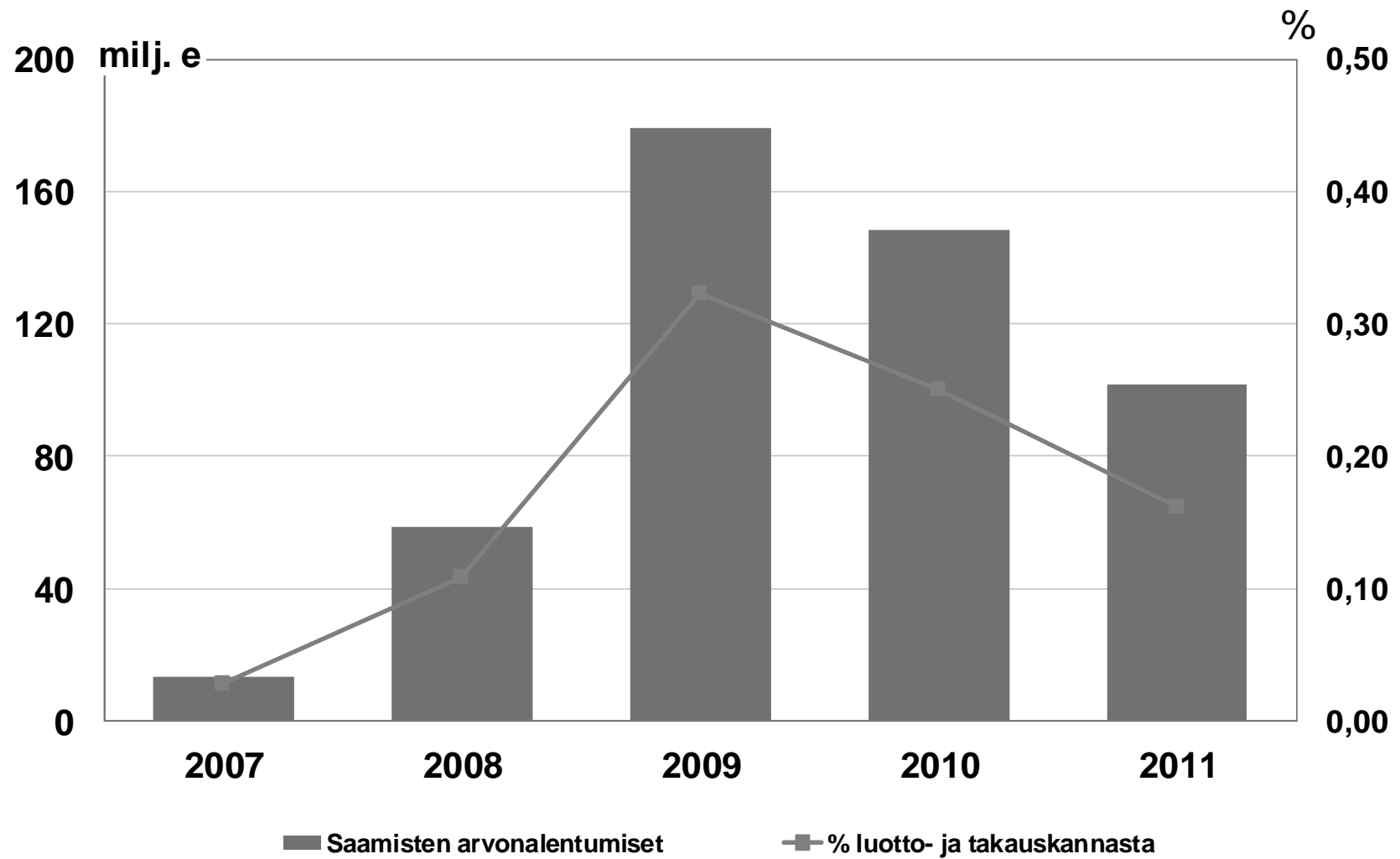

OP-Pohjola-ryhmä Tuotot

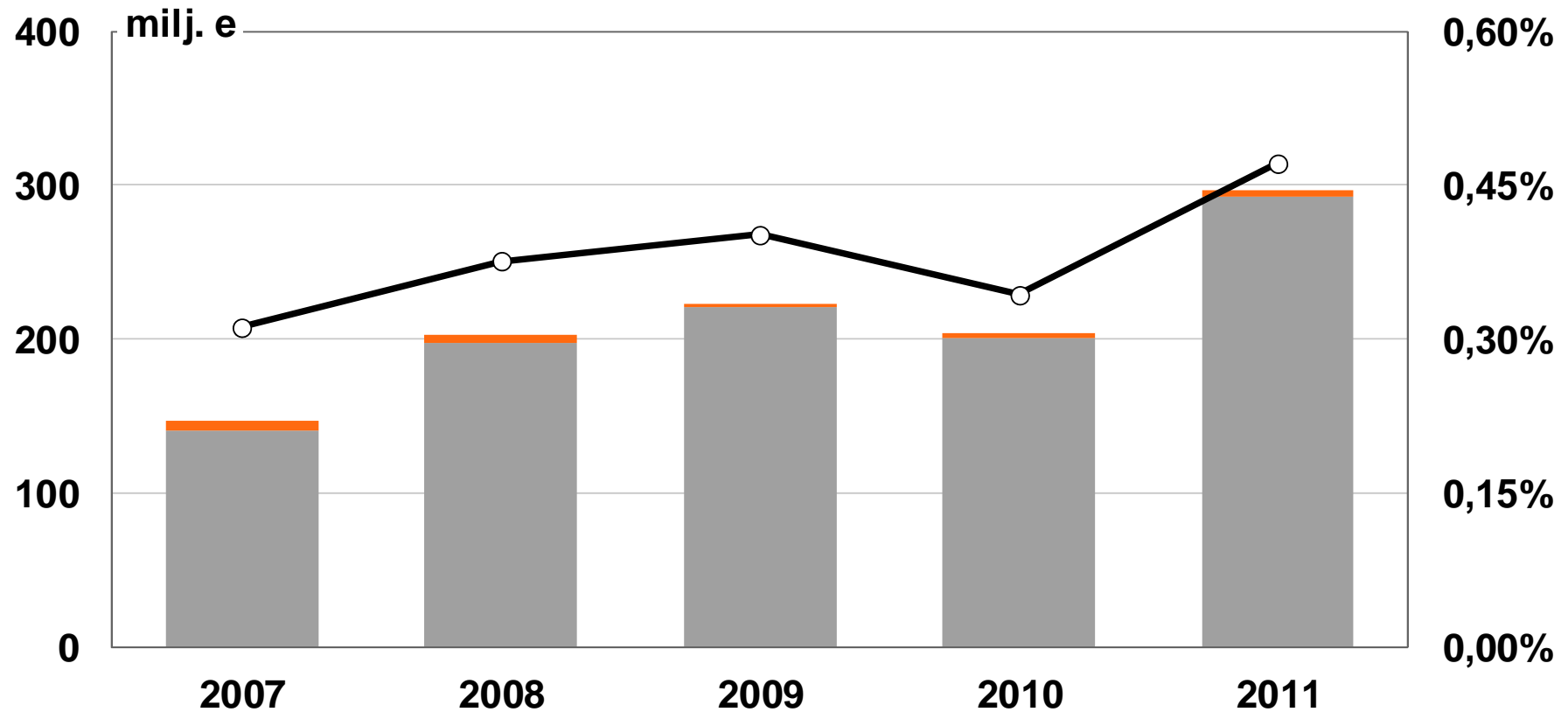
OP-Pohjola-ryhmä

Saamisten arvonalentumiset

OP-Pohjola-ryhmä

Järjestämättömät saamiset

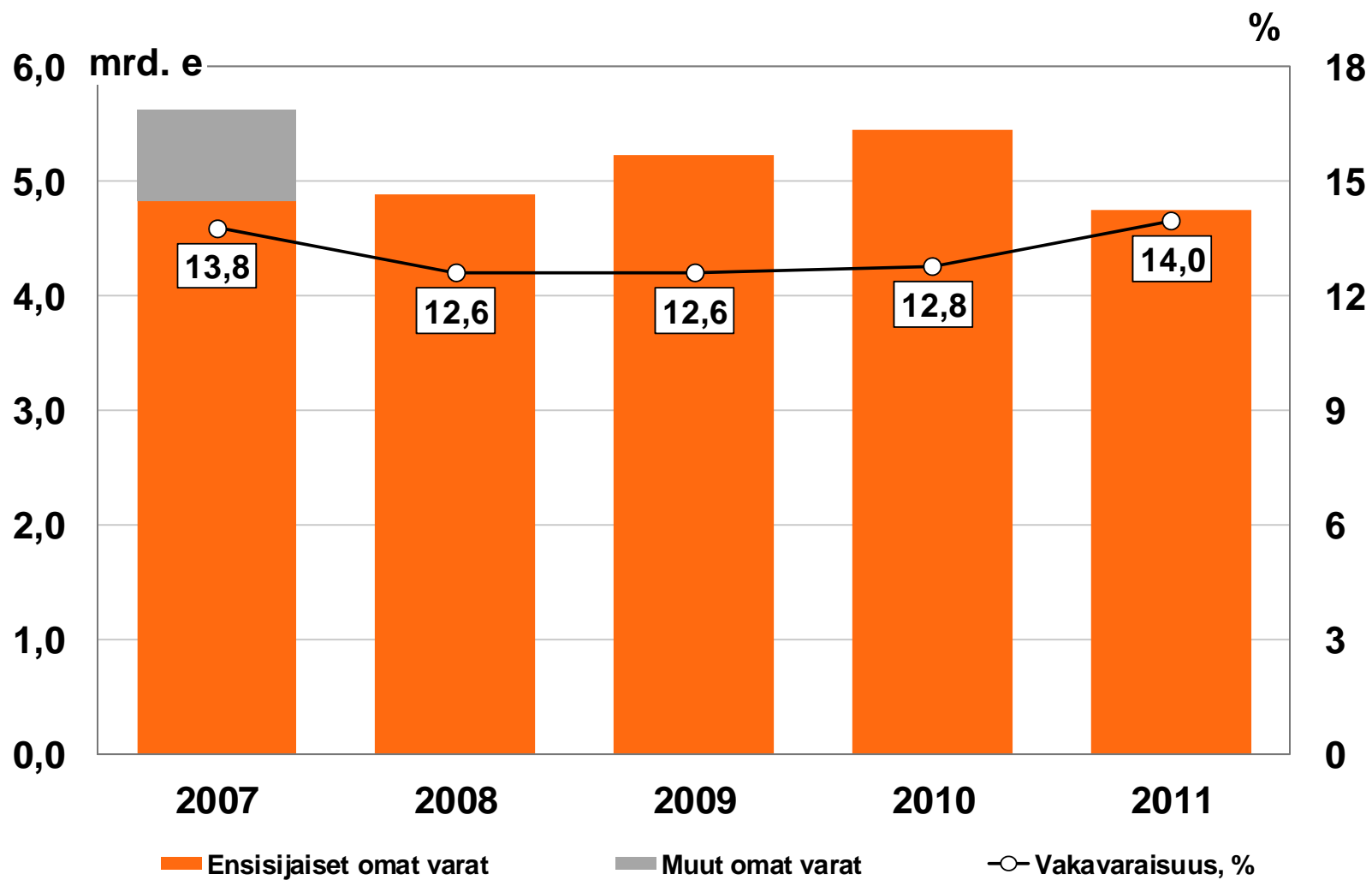

- Nollakorkoiset saamiset
- Järjestämättömät saamiset
- Järjestämättömät ja nollakorkoiset per luotto- ja takauskanta, %

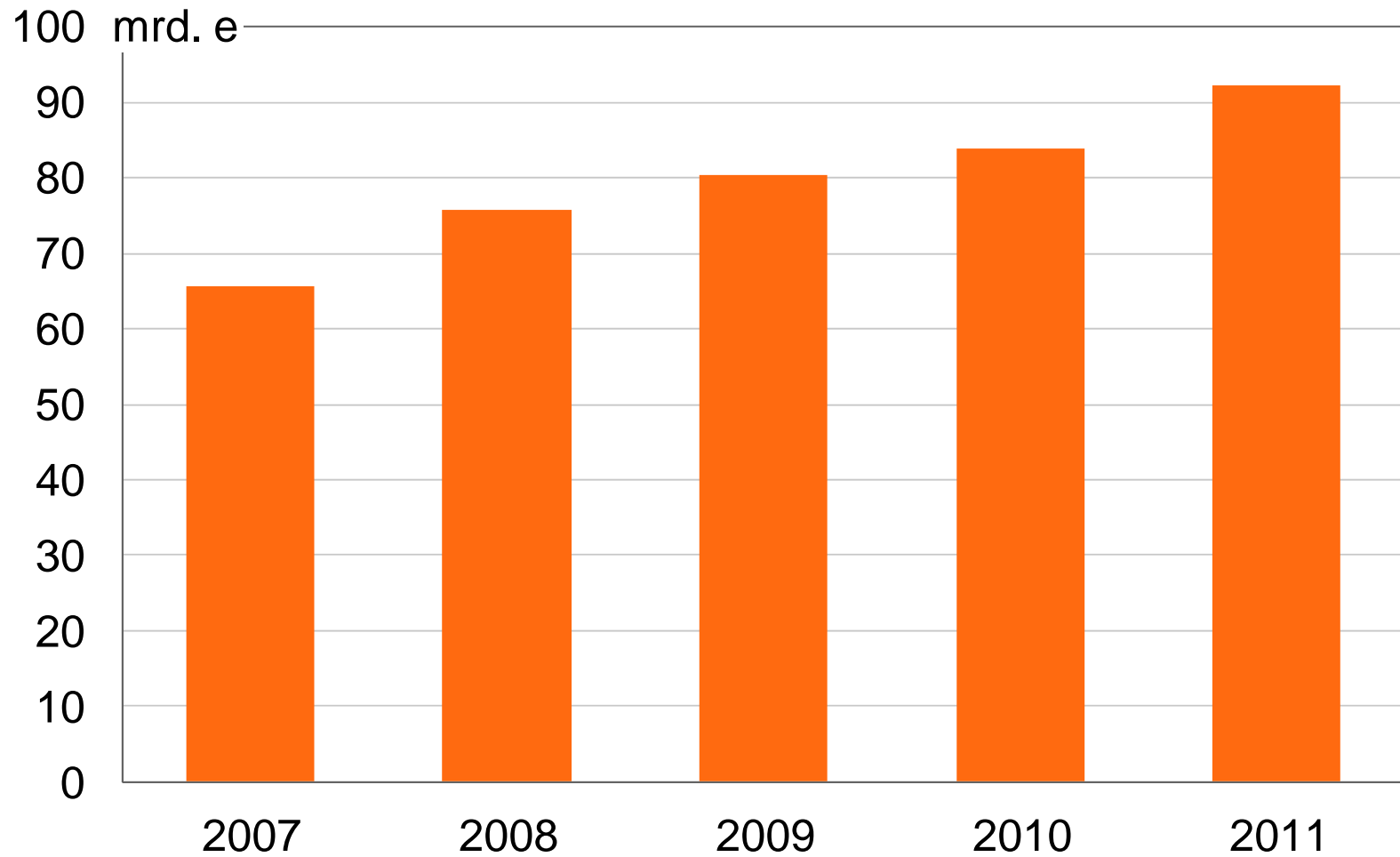
Osuuspankkien yhteenliittymä

Omat varat ja vakavaraisuus

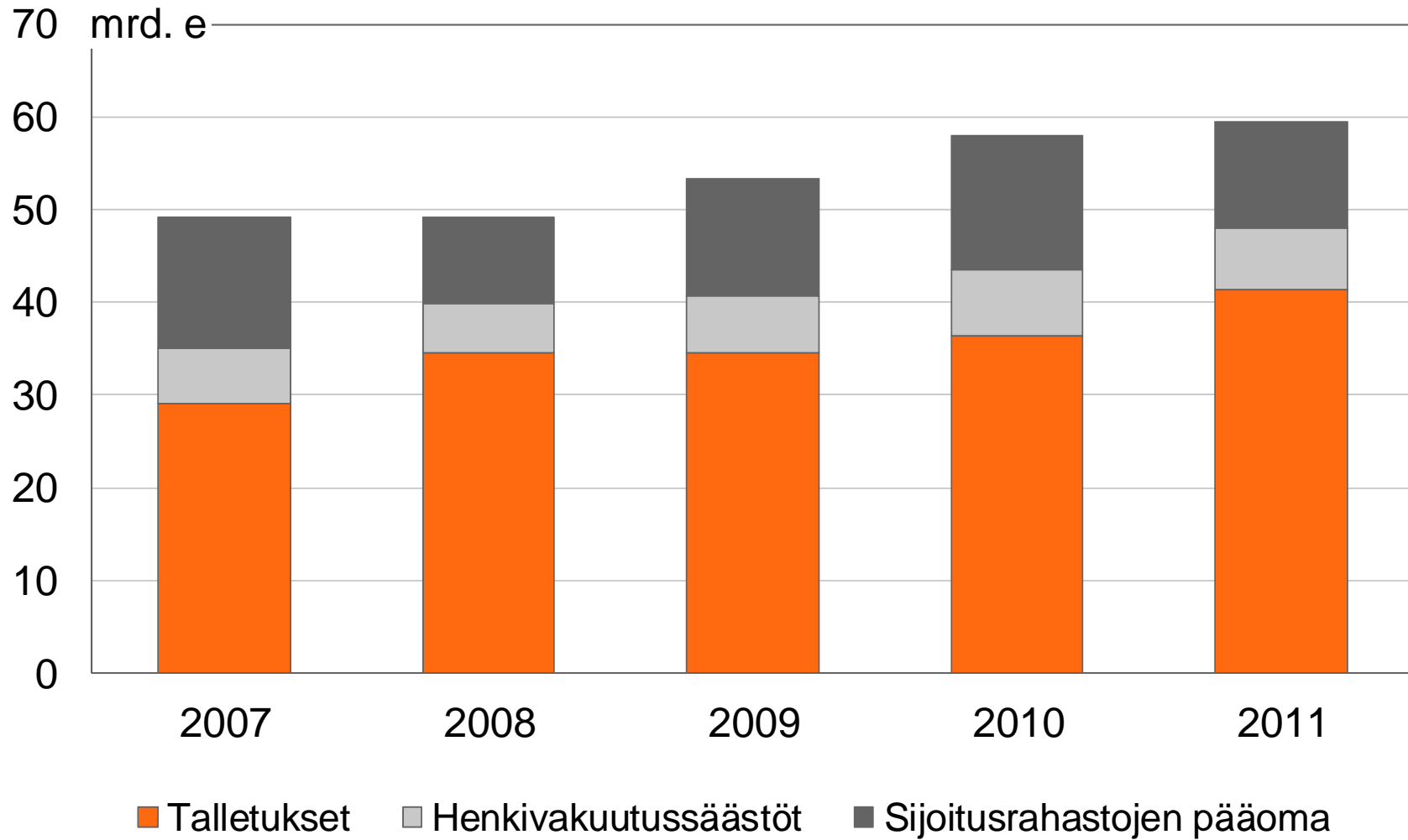

OP-Pohjola-ryhmä

Taseen loppusumma

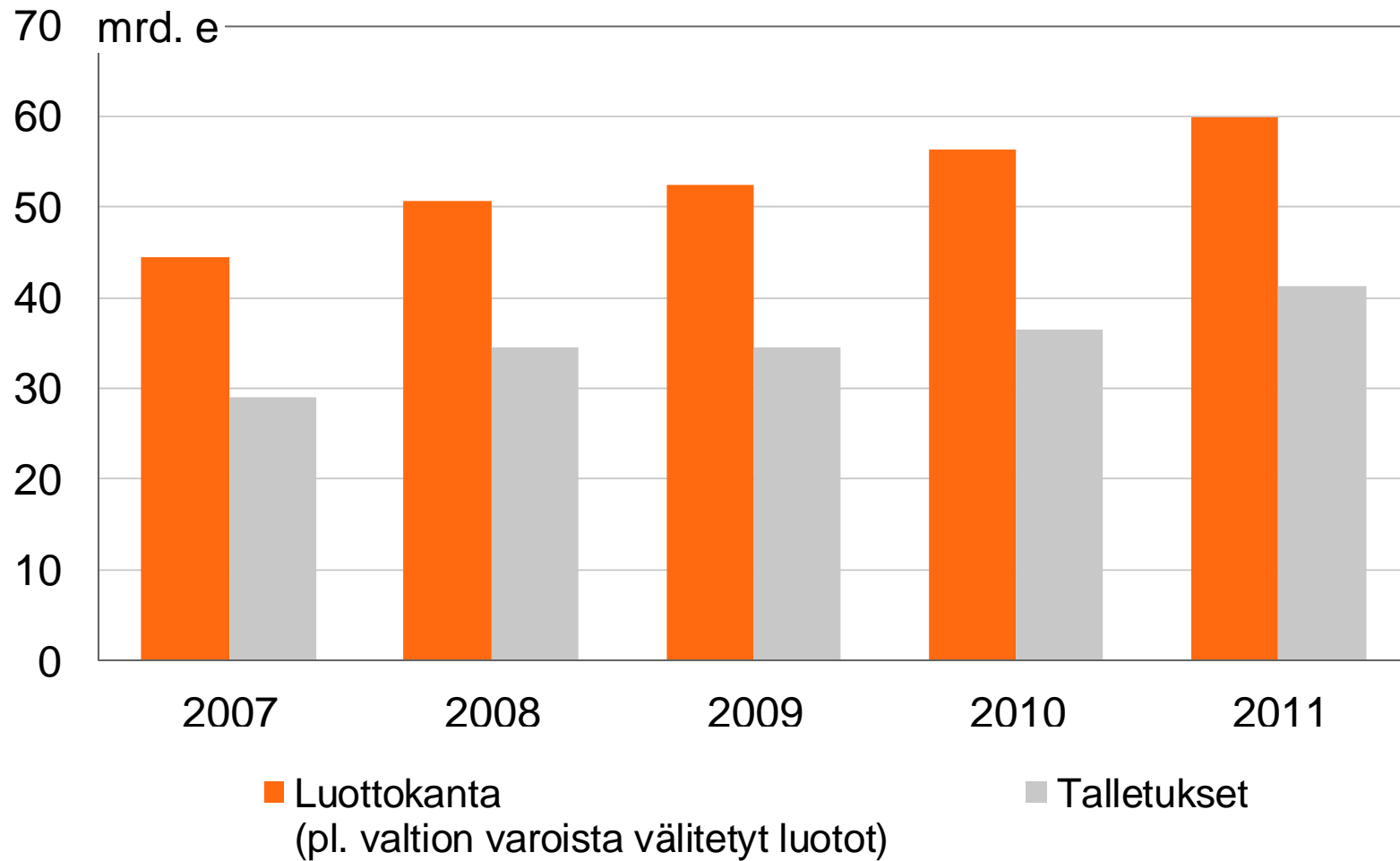

OP-Pohjola-ryhmä Asiakasvarat

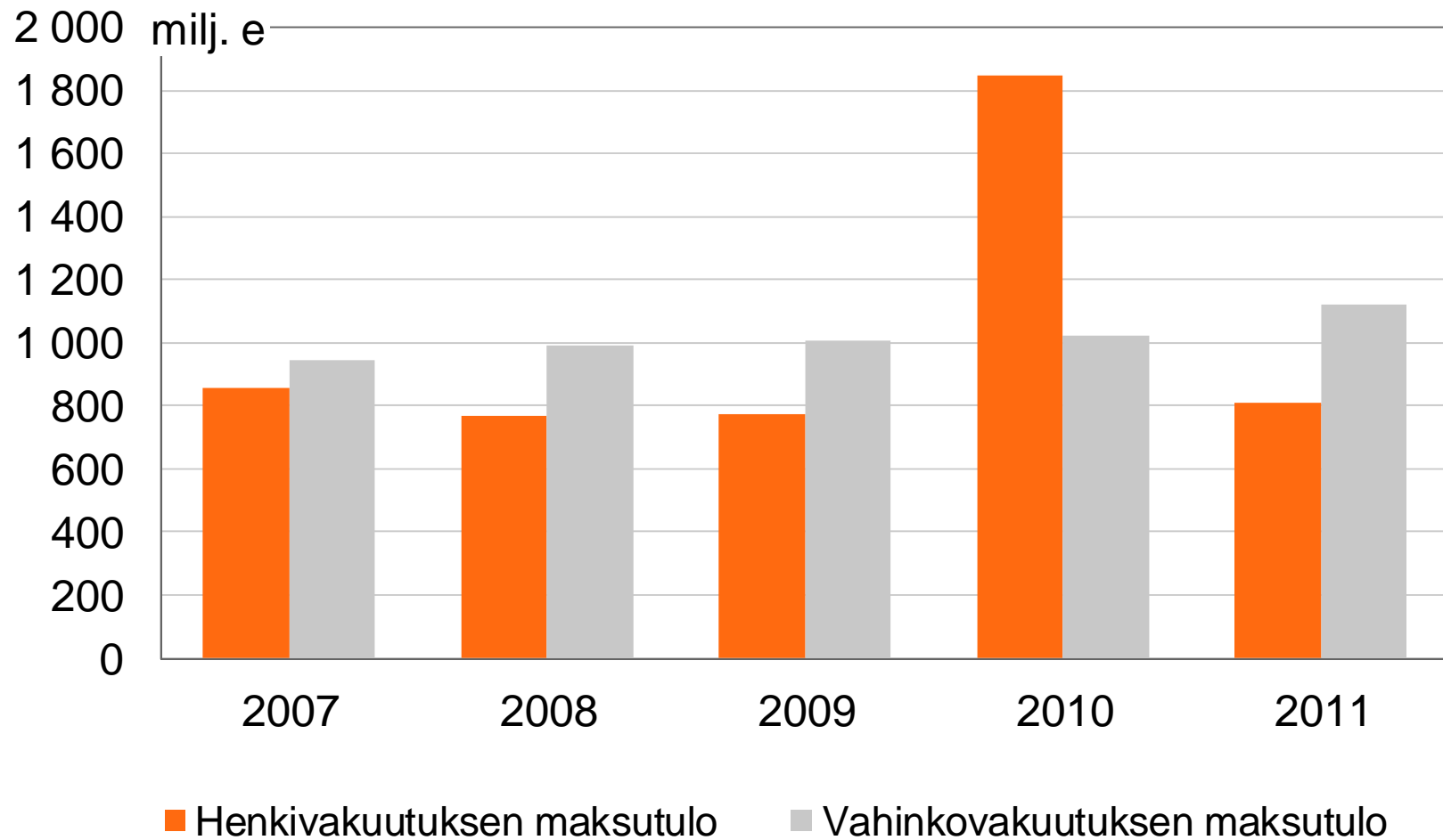
OP-Pohjola-ryhmä

Luotot ja talletukset

OP-Pohjola-ryhmä

Henki- ja vahinkovakuutuksen maksutulo

Kiitos

